

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

Сялянскія гульні вызначылі ўладароў.

Па слядах легендарнага «Ільі Мурамца-3»

Што рабіць, каб аркестр загучаў...

СТАР 5

СТАР 6

СТАР 8

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

Пры фарміраванні Еўразійскага эканамічнага саюза не павінны ўшчамляцца інтарэсы ўдзельнікаў

Аляксандр Лукашэнка 3-4 кастрычніка з афіцыйнымі візітамі наведае Казахстан. Аб гэтым БЕЛТА паведамілі ў прэс-службе кіраўніка беларускай дзяржавы.

Праграмай візіту запланаваны перагаворы Аляксандра Лукашэнкі і Нурсултана Назарбаева ў фармаце «сам-насам» і ў пашыраным складзе, сумеснае наведванне Беларуска-казахстанскага вучэбна-вытворчага цэнтру падрыхтоўкі і перападрыхтоўкі інжынерных кадраў пры Казахскім агра-тэхнічным універсітэце імя С. Сейфуліна.

Па выніках перагавораў чакаецца падпісанне шэрагу двухбаковых дакументаў.

Па аб'ёме беларускага экспарту Казахстан з'яўляецца трэцім па значнасці партнёрам Беларусі сярод краін СНД (пасля Расіі і Украіны). Беларусь разглядае Казахстан у якасці апорнай пляцоўкі для нарошчвання экспарту ў рэгіён Цэнтральнай Азіі.

Па выніках 7 месяцаў 2013 года таварабарот паміж дзюмо краінамі перасягнуў \$500 млн. пры аб'ёме беларускага экспарту амаль \$460 млн. Аснову паставак у Казахстан складалі машыны і механізмы для ўборкі і абмалоту, трактары і сёдлавыя цягачы, шыны, малако і малочныя прадукты, мэбля, грузаваы аўтамабілі, вырабы з дрэва, мяса і мясапрадукты, цукар, вырабы з пластыку, лекавыя сродкі.

Напярэдадні візіту, як ужо паведамлялася, Аляксандр Лукашэнка даў інтэрв'ю тэлеканалу «24 KZ» агенцтва «Хабар».

«Мы з Расіяй і Казахстанам, адначасна з Прэзідэнтам, у бліжэйшым будучым павінны адыграць вельмі важную ролю ў фарміраванні Еўразійскага эканамічнага саюза, такога саюза, каб ён быў выгадным усім. Мы тут не павінны наішокаць адзін на аднаго, павінны сёння зыходзіць з таго, што мы можам зрабіць. І Еўразійскі эканамічны саюз — гэта аб'яднанне, якое мы сёння рэальна можам пабудоваць, не замахваючыся на нейкія вялікія перспектывы ў будучым», — сказаў кіраўнік беларускай дзяржавы.

Аляксандр Лукашэнка не сумняваецца, што Еўразійскі эканамічны саюз будзе выгадным для ўсіх краін-удзельніц. «Вельмі вялікі рынак, прыкладна 170 млн. грамадзян, за кошт унутранага рынку можна пазбегнуць некаторых катаклізмаў, якія адбываюцца ў сусветнай эканоміцы. Паглядзіце на Кітай, — сказаў беларускі лідар. — І тое, што ў нас будзе свабода перамяшчэння людзей, капіталаў, рабочай сілы, тавараў — што тут дроннага? Роўныя ўмовы гаспадарання. Для эканомікі гэта вельмі важна». «Для людзей, для эканомікі асабліва, для фінансаў — вельмі выгадна тое, што мы зрабілі, і тое, што мы цяпер робім», — падкрэсліў Прэзідэнт Беларусі.

«Праўда, некаторыя з палітыкаў, асабліва ў Расіі, прывыклі падкідаць у парадок да тое, што сёння нерэальна. Дапусцім, усе крычаць аб нейкай уніфікацыі, у тым ліку ў сферы палітычнай. Але мы ствараем эканамічны саюз», — адзначыў кіраўнік дзяржавы.

«Некаторыя прывыклі падкідаць гэтыя пытанні: а вось, мы заўтра на адзіную валюту перойдзем. Мы не абмяркоўвалі гэта, — сказаў Прэзідэнт Беларусі. — Мы не прыйшлі да такой неабходнасці, не гатовы для гэтага».

Паводле слоў Аляксандра Лукашэнкі, хадзяць размовы і аб стварэнні нейкай палітычнай надбудовы. Кіраўнік беларускай дзяржавы заўважыў, што наднацыянальныя структуры, супраць якіх выступае хаця б адна з краін «тройкі», стварэння не будзе.

Прэзідэнт назваў абсалютна няправільным меркаванне аб тым, што інтэграцыя ў рамках Мытнага саюза трох краін з'яўляецца адраджэннем СССР. Паводле яго слоў, лідары трох дзяржаў шкадуць аб распадзе СССР, аднак вяртання да старога няма.

«Мы зусім іншыя, зусім іншая сітуацыя ў свеце, нам трэба ісці наперад, ствараючы інтэграцыйны аб'яднанні, таму што ўвесь свет інтэгруецца. У розных частках планеты нас ужо абгудлі краіны ў сваім аб'яднанні ў саюзы. Таму мы сёння ў гэтых інтэграцыйных працэсах адстаём», — сказаў Прэзідэнт Беларусі.

«Але вяртацца да старога ні ў кога няма жадання, і гэта немагчыма. Таму пахожа тым, што хтосьці хоча вярнуцца ў Савецкі Саюз, — гэта, напэўна, сёння неразумна. Мы ствараем сучасныя формы інтэграцыі, якія не напружваюць ні знешні свет, ні ўнутры нашы народы. Людзі хочуць жыць у суверэнных, незалежных дзяржавах», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

«СССР з'яўляўся працівагай, забяспечваў шматпалярнасць у свеце. Цяпер мы ўсе шукаем гэту шматпалярнасць. Але яе цяпер забяспечыць вельмі складана. Таму і ачагі напружанасці, таму адна краіна, закасаўшы рукавы, без згоды ААН гатова наносіць удары і г. д. Няма працівагай», — сказаў кіраўнік беларускай дзяржавы.

УВАГА!
Сёння — «прамая лінія» з міністрам адукацыі Сяргеем Аляксандравічам МАСКЕВІЧАМ. Задаць свае пытанні, якія тычацца самых розных аспектаў дзейнасці сістэм дашкольнай, агульнай сярэдняй і вышэйшай адукацыі, можна з 9.00 да 10.00 па рэдакцыйных тэлефонах (8 017) 287 18 66 і (8 017) 287 18 71.
Папярэдняе пытанні можна задаць па тэлефоне (8 017) 287 17 41 або па e-mail: nikalveva@mail.ru.

АД ВІНТА!

АВІЯСАЛОН ПАД КАЛАЧАМІ

У 20 кіламетрах ад Лагойска, у раёне вёскі Калачы, прайшоў Рэспубліканскі салон аматарскай авіяцыі, прысвечаны пошуку новых авіяцыйных ідэй і тэхналогій. Магчыма, на фоне іншых падзей краіны ён не атрымаў належнай увагі і гучнага розгаласу, але для аматараў канструяваць уласнымі рукамі паветраныя машыны і смела ўзлятаць на іх у неба форум стаў доўгачаканай і важнай падзеяй. Нарэшце, пасля сямігадовага маўчання, грамадскае аб'яднанне «Беларуская федэрацыя звышлёгкай авіяцыі» заявіла пра сваю гатоўнасць зноў склікаць і дэманстраваць лётны і канструктарскі патэнцыял, якому сёння неабходна падтрымка дзяржавы. На часовай пляцоўцы — полі паміж вёскамі Бабры і Мачулішча два дні адбываліся палёты мотадэльтаплану (дэльталётаў), парплану, мотопарплану, паратрайкаў. Удзельнічалі ў шоу і лёгкія самалёты. Пілот невялікага прыватнага самалёта Zlin142 Сяргея Завадскі прыляцеў на авіясалон пад Лагойск нават з Пінска.

Але няўжо толькі жаданне прадэманстраваць сваю «крылатую» уласнасць і лётнае майстэрства прымусіла гэтага паветранага аматара пераадолець амаль 300 кіламетраў і іншыя пілётаў — з Мінска, Брэста, Віцебска, Гомеля, Магілёва, Баранавіч, Валожына, Кобрына, Ліды, Оршы, Сянна, Чашнікаў і нават са Смаленска — сабрацца пад шэрэм, а часам і дажджлівым небам? Авіясалон высветліў, што ў беларускай звышлёгкай авіяцыі назапасілася шмат пытанняў, якія авіятарам немагчыма вырашаць пасобку.

КАНСАЛІДАЦЫЯ ГРАМАДСТВА — АСНОВА ПАСПЯХОВАГА РАЗВІЦЦА КРАІНЫ

Выступленне Старшыні Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь Рубінава А.М. на адкрыцці трэцяй сесіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь пятага склікання

Паважаныя члены Савета Рэспублікі!
Паважаныя запрошаныя і журналісты!
Пачынае сваю работу трэцяя сесія Савета Рэспублікі пятага склікання.

У ходзе яе мы разгледзім скіраваныя на стварэнне ўмоў для эфектыўнага развіцця эканомікі і сацыяльнай сферы, на захаванне бяспекі і стабільнасці краіны. Гэта значыць тых напрамкаў дзейнасці, ад якіх залежаць непасрэдна эканамічная і палітычная трываласць нашай дзяржавы, стабільнасць нашага грамадства і дабрабыт нашых грамадзян.

Болы за 20 гадоў таму наша краіна набыла суверэнітэт, стала на шлях незалежнага развіцця. Суверэнітэт — гэта не проста свой сцяг, свой герб і свой гімн. Гэта, перш за ўсё, канкурэнтаздольнасць краіны на сусветнай арэне. Дзякуючы нашаму Прэзідэнту, таму курсу, на якім ён вядзе краіну, за мінулы час зроблена вельмі шмат.

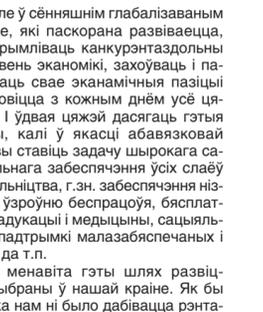
Але ў сённяшнім глабалізаваным свеце, які паскорана развіваецца, падтрымліваць канкурэнтаздольны ўзровень эканомікі, захоўваць і пашырваць свае эканамічныя пазіцыі становіцца з кожным днём уоб'язальна. І ўдзява цяжэй дасягаць гэтых мэты, калі ў якасці абавязковай умовы ставіць задачу шырокага сацыяльнага забеспячэння ўсіх слаўдзельных і сацыяльнага, г.зн. забеспячэння нізкага ўзроўню беспрацоўя, бясплатнага адукацыі і медыцыны, сацыяльнай падтрымкі малазабеспечаных і г. д. і да т. п.

А менавіта гэты шлях развіцця выбраны ў нашай краіне. Як бы цяжка нам ні было дабівацца рэнтагеннага вытворчасці і падтрымліваць канкурэнтаздольны ўзровень нашых тавараў, мы не хочам адступіць ад прынцыпу сацыяльнай справядлівасці і развіцця эканомікі за кошт ушчамлення інтарэсаў нашых грамадзян, пагаршэння ўмоў іх жыцця, зніжэння ўзроўню сацыяльных гарантый для нашых людзей.

Даследаванні праводзіліся ў ШША з 1948 года. Усяго ў ім узялі ўдзел 619 пажылых людзей ва ўзросце ад 69 да 92 гадоў, якія ўжывалі віно. Высветлілася, што 78% падвыспытных дэманстравалі лепшы стан памяці, а таксама здольнасць да ўспрымання новай інфармацыі. Пры гэтым спрыяльны эфект лепш выяўляўся ў тых, хто выпіваў на працягу жыцця ад 7 да 14 келіхаў віна штогод.

Паводле інфармацыі спецыялістаў, ужыванне віна становіцца адбілася на разумовых здольнасцях тых, хто не пакутаваў ад хваробы Альцгеймера, звязанай з мадыфікацыяй e4 гена АРОЕ. У сваю чаргу, у тых удзельніках эксперымента, у якіх выяўлялася гэтая генная варыяцыя, адзначалася зніжэнне памяці і здольнасць да навучання, нягледзячы на прым'ём віна.

«Няма сумненняў, што келіх-другі віна штодзень можа зніць вастрыню працэсу старэння», — заявіў адзін з аўтараў даследавання Пол Грын.

Менавіта гэты шлях развіцця выбраны ў нашай краіне. Як бы цяжка нам ні было дабівацца рэнтагеннага вытворчасці і падтрымліваць канкурэнтаздольны ўзровень нашых тавараў, мы не хочам адступіць ад прынцыпу сацыяльнай справядлівасці і развіцця эканомікі за кошт ушчамлення інтарэсаў нашых грамадзян, пагаршэння ўмоў іх жыцця, зніжэння ўзроўню сацыяльных гарантый для нашых людзей.

Менавіта гэты шлях развіцця выбраны ў нашай краіне. Як бы цяжка нам ні было дабівацца рэнтагеннага вытворчасці і падтрымліваць канкурэнтаздольны ўзровень нашых тавараў, мы не хочам адступіць ад прынцыпу сацыяльнай справядлівасці і развіцця эканомікі за кошт ушчамлення інтарэсаў нашых грамадзян, пагаршэння ўмоў іх жыцця, зніжэння ўзроўню сацыяльных гарантый для нашых людзей.

Менавіта гэты шлях развіцця выбраны ў нашай краіне. Як бы цяжка нам ні было дабівацца рэнтагеннага вытворчасці і падтрымліваць канкурэнтаздольны ўзровень нашых тавараў, мы не хочам адступіць ад прынцыпу сацыяльнай справядлівасці і развіцця эканомікі за кошт ушчамлення інтарэсаў нашых грамадзян, пагаршэння ўмоў іх жыцця, зніжэння ўзроўню сацыяльных гарантый для нашых людзей.

Менавіта гэты шлях развіцця выбраны ў нашай краіне. Як бы цяжка нам ні было дабівацца рэнтагеннага вытворчасці і падтрымліваць канкурэнтаздольны ўзровень нашых тавараў, мы не хочам адступіць ад прынцыпу сацыяльнай справядлівасці і развіцця эканомікі за кошт ушчамлення інтарэсаў нашых грамадзян, пагаршэння ўмоў іх жыцця, зніжэння ўзроўню сацыяльных гарантый для нашых людзей.

Менавіта гэты шлях развіцця выбраны ў нашай краіне. Як бы цяжка нам ні было дабівацца рэнтагеннага вытворчасці і падтрымліваць канкурэнтаздольны ўзровень нашых тавараў, мы не хочам адступіць ад прынцыпу сацыяльнай справядлівасці і развіцця эканомікі за кошт ушчамлення інтарэсаў нашых грамадзян, пагаршэння ўмоў іх жыцця, зніжэння ўзроўню сацыяльных гарантый для нашых людзей.

Менавіта гэты шлях развіцця выбраны ў нашай краіне. Як бы цяжка нам ні было дабівацца рэнтагеннага вытворчасці і падтрымліваць канкурэнтаздольны ўзровень нашых тавараў, мы не хочам адступіць ад прынцыпу сацыяльнай справядлівасці і развіцця эканомікі за кошт ушчамлення інтарэсаў нашых грамадзян, пагаршэння ўмоў іх жыцця, зніжэння ўзроўню сацыяльных гарантый для нашых людзей.

Менавіта гэты шлях развіцця выбраны ў нашай краіне. Як бы цяжка нам ні было дабівацца рэнтагеннага вытворчасці і падтрымліваць канкурэнтаздольны ўзровень нашых тавараў, мы не хочам адступіць ад прынцыпу сацыяльнай справядлівасці і развіцця эканомікі за кошт ушчамлення інтарэсаў нашых грамадзян, пагаршэння ўмоў іх жыцця, зніжэння ўзроўню сацыяльных гарантый для нашых людзей.

Менавіта гэты шлях развіцця выбраны ў нашай краіне. Як бы цяжка нам ні было дабівацца рэнтагеннага вытворчасці і падтрымліваць канкурэнтаздольны ўзровень нашых тавараў, мы не хочам адступіць ад прынцыпу сацыяльнай справядлівасці і развіцця эканомікі за кошт ушчамлення інтарэсаў нашых грамадзян, пагаршэння ўмоў іх жыцця, зніжэння ўзроўню сацыяльных гарантый для нашых людзей.

Менавіта гэты шлях развіцця выбраны ў нашай краіне. Як бы цяжка нам ні было дабівацца рэнтагеннага вытворчасці і падтрымліваць канкурэнтаздольны ўзровень нашых тавараў, мы не хочам адступіць ад прынцыпу сацыяльнай справядлівасці і развіцця эканомікі за кошт ушчамлення інтарэсаў нашых грамадзян, пагаршэння ўмоў іх жыцця, зніжэння ўзроўню сацыяльных гарантый для нашых людзей.

Менавіта гэты шлях развіцця выбраны ў нашай краіне. Як бы цяжка нам ні было дабівацца рэнтагеннага вытворчасці і падтрымліваць канкурэнтаздольны ўзровень нашых тавараў, мы не хочам адступіць ад прынцыпу сацыяльнай справядлівасці і развіцця эканомікі за кошт ушчамлення інтарэсаў нашых грамадзян, пагаршэння ўмоў іх жыцця, зніжэння ўзроўню сацыяльных гарантый для нашых людзей.

Менавіта гэты шлях развіцця выбраны ў нашай краіне. Як бы цяжка нам ні было дабівацца рэнтагеннага вытворчасці і падтрымліваць канкурэнтаздольны ўзровень нашых тавараў, мы не хочам адступіць ад прынцыпу сацыяльнай справядлівасці і развіцця эканомікі за кошт ушчамлення інтарэсаў нашых грамадзян, пагаршэння ўмоў іх жыцця, зніжэння ўзроўню сацыяльных гарантый для нашых людзей.

Менавіта гэты шлях развіцця выбраны ў нашай краіне. Як бы цяжка нам ні было дабівацца рэнтагеннага вытворчасці і падтрымліваць канкурэнтаздольны ўзровень нашых тавараў, мы не хочам адступіць ад прынцыпу сацыяльнай справядлівасці і развіцця эканомікі за кошт ушчамлення інтарэсаў нашых грамадзян, пагаршэння ўмоў іх жыцця, зніжэння ўзроўню сацыяльных гарантый для нашых людзей.

Менавіта гэты шлях развіцця выбраны ў нашай краіне. Як бы цяжка нам ні было дабівацца рэнтагеннага вытворчасці і падтрымліваць канкурэнтаздольны ўзровень нашых тавараў, мы не хочам адступіць ад прынцыпу сацыяльнай справядлівасці і развіцця эканомікі за кошт ушчамлення інтарэсаў нашых грамадзян, пагаршэння ўмоў іх жыцця, зніжэння ўзроўню сацыяльных гарантый для нашых людзей.

Менавіта гэты шлях развіцця выбраны ў нашай краіне. Як бы цяжка нам ні было дабівацца рэнтагеннага вытворчасці і падтрымліваць канкурэнтаздольны ўзровень нашых тавараў, мы не хочам адступіць ад прынцыпу сацыяльнай справядлівасці і развіцця эканомікі за кошт ушчамлення інтарэсаў нашых грамадзян, пагаршэння ўмоў іх жыцця, зніжэння ўзроўню сацыяльных гарантый для нашых людзей.

Менавіта гэты шлях развіцця выбраны ў нашай краіне. Як бы цяжка нам ні было дабівацца рэнтагеннага вытворчасці і падтрымліваць канкурэнтаздольны ўзровень нашых тавараў, мы не хочам адступіць ад прынцыпу сацыяльнай справядлівасці і развіцця эканомікі за кошт ушчамлення інтарэсаў нашых грамадзян, пагаршэння ўмоў іх жыцця, зніжэння ўзроўню сацыяльных гарантый для нашых людзей.

ЦЫТАТА ДНЯ

Вадзім ІАСУБ, фінансавы аналітык:
«Стаўкі рублёвых дэпазітаў у бліжэйшы час будуць залежаць ад мінства фактараў. Пакуль прагназавець канкрэтныя значэнні працэнтных ставак даволі складана. Гэтая велічыня вельмі дынамічная, яна будзе моцна залежаць ад таго, што адбываецца ў эканоміцы ў цэлым, ад таго, ці ўдасца дасягнуць паставак у рабоце на прыязненні новых крэдытаў. Занадта імат фактараў могуць уплываць як на зніжэнне працэнтных ставак, так і на іх рост. Калі ж казаць пра тэндэнцыі ў цэлым, то стаўкі, хутчэй за ўсё, будуць зніжацца, але будуць рабіць гэта досыць павольна».

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 03.10.2013 г.

Долар ЗША	9110,00 ▲
Еўра	12310,00 ▼
Рас. руб.	282,00 ▲
Укр. грыўня	1111,65 ▲

НАДВОР'Е СЁННЯ

Брэст	+ 8°
Віцебск	+ 7°
Гомель	+ 7°
Гродна	+ 7°
Магілёў	+ 6°
Мінск	+ 7°

У ЦЭНТРЫ ЎВАГІ — ІНТАРЭСЫ ДЗЯРЖАВЫ І НАРОДА

Выступленне Старшыні Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь Андрэйчанкі У.П. на адкрыцці трэцяй сесіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь пятага склікання

Паважаныя дэпутаты!
Паважаныя члены Урада, запрошаныя і журналісты!
У адпаведнасці з Канстытуцыяй Рэспублікі Беларусь, 2 кастрычніка 2013 года, пачынае работу трэцяя сесія Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь пятага склікання.

Маючы адыбца сесія абяцае быць даволі выніковай. На сённяшні дзень у Палаце прадстаўнікоў да разгляду рыхтуецца больш як 70 законапраектаў. Усе яны запытраваны часам і накіраваны на вырашэнне задач, пастаўленых Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь А.Р. Лукашэнкам і абзначаных у Праграме сацыяльна-эканамічнага развіцця краіны.

Закон, які трэба будзе прыняць Парламенту, прызначаны забяспечваць не толькі мадэрнізацыю эканомікі, выкананне сацыяльна-абавязальстваў дзяржавы, але і рацыянальнае выкарыстанне дзяржаўных сродкаў. Нам трэба зыходзіць з таго, што кожны законапраект павінен

Паважаныя дэпутаты!
Паважаныя члены Урада, запрошаныя і журналісты!
У адпаведнасці з Канстытуцыяй Рэспублікі Беларусь, 2 кастрычніка 2013 года, пачынае работу трэцяя сесія Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь пятага склікання.

Маючы адыбца сесія абяцае быць даволі выніковай. На сённяшні дзень у Палаце прадстаўнікоў да разгляду рыхтуецца больш як 70 законапраектаў. Усе яны запытраваны часам і накіраваны на вырашэнне задач, пастаўленых Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь А.Р. Лукашэнкам і абзначаных у Праграме сацыяльна-эканамічнага развіцця краіны.

Закон, які трэба будзе прыняць Парламенту, прызначаны забяспечваць не толькі мадэрнізацыю эканомікі, выкананне сацыяльна-абавязальстваў дзяржавы, але і рацыянальнае выкарыстанне дзяржаўных сродкаў. Нам трэба зыходзіць з таго, што кожны законапраект павінен

Паважаныя дэпутаты!
Паважаныя члены Урада, запрошаныя і журналісты!
У адпаведнасці з Канстытуцыяй Рэспублікі Беларусь, 2 кастрычніка 2013 года, пачынае работу трэцяя сесія Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь пятага склікання.

Паважаныя дэпутаты!
Паважаныя члены Урада, запрошаныя і журналісты!
У адпаведнасці з Канстытуцыяй Рэспублікі Беларусь, 2 кастрычніка 2013 года, пачынае работу трэцяя сесія Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь пятага склікання.

служыць інтарэсам выбаршчыкаў, кожнаму асобнаму чалавеку, грамадству ў цэлым.

Ключавым у гэтым плане, безумоўна, стане праект Закона аб рэспубліканскім бюджэце. Нягледзячы на тое, што цяперашні склад Палаты прадстаўнікоў будзе вырашаць такую задачу ўпершыню, дэпутаты актыўна далучыліся да гэтай работы на самым раннім этапе. Разам з тым да разгляду бюджэту ў Аваляній зале час ішчэ ёсць. І яго трэба максімальна эфектыўна выкарыстаць для таго, каб выйсці на прыняцце выверанага і збалансаванага дакумента.

Парламантам прыняты ўжо шэраг законаў і галіне эканомікі, накіраваных на павышэнне дзеловы і інвестыцыйнай актыўнасці. Наступным крокам павіна стаць стварэнне такіх прававых механізмаў, які дадуць магчымасць узмацніць абарону інтарэсаў дзяржавы, гаспадарчых таварыстваў, інвестараў, акцыянераў ад надобрасумленых партнёраў, у тым ліку пры акцыянеранні і прыватызцыі прадпрыемстваў.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПДЗЕЙ

У БРАЗЛІІ ПРАТЭСТУЮЦЬ НАСТАЎНІКІ

У Рыа-дэ-Жанейра адбыліся сутыкненні паліцыі з настаўнікамі, якія патрабавалі павелічэння заробатнай платы. Праваахоўныя органы выкарысталі супраць дэманстрантаў, да якіх далучыліся групы анархістаў, сфлізатачывы газ, пярчоныя балончыкі і электрашокеры. Затрымана 17 чалавек. Які падкрэсліваюць паліцыйскія, сярод іх не было ні аднаго настаўніка. Увогуле ў акцыі прымала ўдзел каля 100 выкладчыкаў. Яны пратэставалі супраць прынцыпа гарадскім саветам новай пастановы аб павелічэнні заробку настаўнікаў, якое падалося ім недастатковым. Школьныя настаўнікі ў Рыа-дэ-Жанейра ўжо на працягу 46 дзён працягваюць забастоўку, не прымаючы прапанаваную мясцовымі ўладамі рэфарму школьнай адукацыі.

СМІ: РАСІЯ МОЖА ЗАБАРАНЕЦЬ УКРАЇНСКАЕ САЛА

Чарговай ахвярай гандлёвай вайны Расіі з Украінай можа стаць сала. Расійскае кіраўніцтва не мае намеру адмаўляцца ад пагрозы гандлёвых санкцый у адрас Украіны, калі тая ўсё ж падпіша пагадненне аб асацыяцыі з ЕС. Чарговай ахвярай гандлёвай вайны можа стаць сала. На саміце «Усходняга партнёрства», які пройдзе 28-29 лістапада 2013 года ў Вільні, чакаецца заключэнне дагавора аб асацыяваным членстве Украіны з ЕС. Пасля гэтага ў Кіеве хлыне патак танных няясных тавараў з Еўропы, лічыць у Расс

(**Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.**)

Паўтараю, гэта вельмі нялёгка шлях, асабліва ва ўмовах пастаяннага знешягга нацыска.

За апошні час мы нямала зрабілі для выбудовання нармальных партнёрскіх адносін з нашымі суседзямі, у тым ліку і на парламенцкім узроўні. Але, на жаль, прыячце чарговых рэзалюцый ПА АБСЕ і Еўрапарламентам па Беларусі, у якіх знаходзіцца вялікая колькасць ідэалагізаваных штампай, чарговы раз прэзманстравала негатыўнасць Еўрасаюза пераходзіць на канструктыўныя пазіцыі ў адносінах да Беларусі. Па-ранейшаму дзейнічаюць прыняжальныя для цывілізаванага свету санкцыі ў адносінах да нашай краіны.

Ды і адзіны асобных расійскіх бізнесменаў, калі так можна сказаць, палітыкаў ад бізнесу, лішні раз дэманструюць, як няпроста нам адстойваць свае эканамічныя інтарэсы.

У гэтых умовах асабліва важная кансалідацыя нашага народа, агульнае разуменне таго, што не скарачэнне асабісты матэрыяльны інтарэс, а менавіта ўстойлівае эканамічнае становішча усёй нашай краіны з’яўляецца асновай і залогам паспяховага развіцця грамадства ў цэлым, а, значыць, у канчатковым выніку, і кожнага члена грамадства. Аб гэтым неаднаразова гаварыў кіраўнік нашай дзяржавы, у тым ліку і на Дахкынках у Жлобіне.

Сёння лёс нашай краіны залежыць, перш за ўсё, ад нашай свядомасці, ад пачуцця патрыятызму, ад веры ў сваю краіну і гатоўнасці працаваць на яе будучыню. Як кажаць адзін чалавек, усё цяжасці ў нас у галаве, менавіта там іх і трэба, у першую чаргу, пераадоляць. Не паддавацца бацьшам нявер’я і панікі, якія сёй-той старанна падкідае ў наша грамадства, а наадварот, аб’яднаць свае намаганні, злучыць і ўпэўнена рухацца наперад. І перамога здабыцца будзе за нас.

Перш чым абмеркаваць нашы планы на сесійны перыяд, хачу праінфармаваць вас аб асноўных выніках нашай дзейнасці за мінулы час.

Паважаныя калегі!

Адным з важнейшых напрамкаў парламенцкай работы з’яўляецца міжнародная дзейнасць. Яе асноўнымі вынікамі ў міжсесійны перыяд сталі актывізацыя практычнага ўзаемадзеяння з нашымі даўнімі партнёрамі, падтрыманне інтарэсаў Рэспублікі Беларусь у рамках шматбаковай парламенцкай дыпламатыі і пашырэнне супрацоўніцтва на перспектывым азіяцкім напрамку.

Так, у ходзе афіцыйных візитаў у Рэспубліку Беларусь прэзідэнтаў Лаоскай Народна-Дэмакратычнай Рэспублікі і Дэмакратычнай Сацыялістычнай Рэспублікі Шры-Ланка прайшлі іх сустрэчы з кіраўніцтвам беларускага парламента. Дасягнута дамоўленасць аб устаанўленні прамых кантактаў паміж заканадаўчымі органамі нашых краін.

Новы змест атрымала дыялог са стратэгічным партнёрам Рэспублікі Беларусь — Кітайскай Народнай Рэспублікай. У рамках праведзенай у Савеце Рэспублікі сустрэчы з членам Пастаяннага камітэта Палітбюро Цэнтральнага камітэта Камуністычнай партыі Кітая Лю Юншанам падпісана Пагадненне аб супрацоўніцтве паміж Нацыянальнай дзяржаўнай тэле-радыёкампаніяй Рэспублікі Беларусь і Цэнтральным тэлебачаннем Кітая. Яно прызначана пашырць абмен інфармацыяй і ўмацаваць супрацоўніцтва паміж тэлевізійнымі кампаніямі Кітая і Беларусі.

Члены Савета Рэспублікі прадоўжылі планавую работу ў Парламенцкай Сходзе Саюза Беларусі і Расіі, міжпарламенцкіх асамблеях СНД і ЕўрАзЭС і Парламенцкага Асамблеі АДКБ.

Па лініі Парламенцкага Сходу мы ўдзялілі значную ўвагу пытанням сацыяльнай і гуманітарнай палітыкі, у прыватнасці, маладзёжнай палітыцы і перспектывам супрацоўніцтва моладзі дзвюх краін.

У верасні ў Мінску прайшла каардынацыйная нарада старшын камітэтаў па абароне і бяспецы парламентаў дзяржаў — членаў АДКБ. Яны таксама прынялі ўдзел у якасці наглядальнікаў у сумесных ваенных вучэннях «Узаемадзеянне-2013».

Гэтыя вучэнні маюць надзвычай вялікае ваенна-палітычнае значэнне, дэманструючы эфектыўнасць ваеннага супрацоўніцтва паміж нашымі краінамі, высокі ўзровень узбраеннасці і баявой падрыхтоўкі ваеннаслужачых краін-удзельніц, здольнасць абараніць нашы краіны ад тэрарыстычных нападаў і іншых ваенных пагроз. Вынікі гэтага мерапрыемства будучэ разгледжаны на маючым адбыцца пасяджэнні Савета ПА АДКБ, якое пройдзе 8 кастрычніка ў Бішкеку.

Адной з асноўных форм двухбаковага парламенцкага дыялогу з’яўляецца супрацоўніцтва на ўзроўні міжпарламенцкіх камісій і груп сяброўства. У ліпені адбылося сёмае пасяджэнне Міжпарламенцкай камісіі па су-

працоўніцтве Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь і Нацыянальнага сходу Рэспублікі Арменія. Прынятыя рашэнні, несумненна, будучэ садзейнічаць актывізацыі практычнага ўзаемадзеяння Беларусі і Арменіі ў сферы гандлёва-эканамічных адносін і павышэнні ролі парламентарыяў у гэтым працэсе, паглыбленні двухбаковага ўзаемадзеяння ў міжнародных парламенцкіх арганізацыях. Ціпер гэта з’яўляецца асабліва актуальным у сувязі з перспектывай далучэння Арменіі да Мытнага саюза Беларусі, Расіі і Казахстана.

Пытанні пашырэння беларуска-сербскіх міжпарламенцкіх сувязяў былі таксама ў цэнтры увагі праведзенай у Савеце Рэспублікі сустрэчы з кіраўніком парламенцкай групы дружбы з Беларуссю Народнай скупшчыны Рэспублікі Сербія Драгамірам Карычам.

Усправадзячы перыяд адбыўся візіт у нашу краіну дэлегацыі парламенцкай групы дружбы Сейма Латвійскай Рэспублікі. Парламентарыі абедзвюх краін дамовіліся актывізаваць сваё ўзаемадзеянне з мэтай стымулявання развіцця двухбаковага бізнес-супрацоўніцтва.

Перспектывы актывізацыі міжпарламенцкага дыялогу былі абмеркаваны таксама на сустрэчах з надзвычайным і паўнамоцнымі пасламі Украіны Міхаілам Ежалемам і Рэспублікі Куба Альфрэда Мартунда.

Важным вынікам нашага ўдзелу ў 22-й штогадовай сесіі Парламенцкай асамблеі Арганізацыі па бяспецы і супрацоўніцтве ў Еўропе стала прыняцце ініцыяраванай беларускімі парламентарыямі рэзалюцыі «Супрацоўніцтва ў мэтах пераходу да «зялёнай» эканомікі». Наша дэлегацыя праінфармавала удзельнікаў сесіі аб асноўных прыярытэтах Рэспублікі Беларусь у адносінах з АБСЕ. Намі былі выказаны прапановы па рэфармаванні Арганізацыі з улікам сучасных выклікаў і пагроз. Карыстаючыся гэтай міжнароднай трыбунай, мы яшчэ раз заявілі аб неадпавячальнасці прымянення мер эканамічнага і палітычнага прымусу ў адносінах паміж дзяржавамі.

Важным напрамкам работы Савета Рэспублікі з’яўляецца таксама развіццё міжнароднага ўзаемадзеяння па лініі мясцовых органаў улады. У верасні прайшлі два важныя ў гэтых адносінах мерапрыемствы — удзел у трэцяй штогадовай Канферэнцыі мясцовых і рэгіянальных органаў улады Усходняга партнёрства ў Вільнюсе і візіт да нас дэлегацыі Кангрэса мясцовых і рэгіянальных улад Савета Еўропы. Кіраўнікі дзвюх палат Кангрэса павышлі ў Маладзечанскім і Нясвіжскім раёнах, дзе былі азнаёмлены з арганізацыйнай работай мясцовых саветаў базавога і пярвічнага узроўню. Адбыўся зацікаўлены абмен думкамі па пытаннях развіцця мясцовага самакіравання ў нашай краіне. Паводле слоў нашых гасцей, на іх зрабілі вялікае уражанне высокі ўзровень арганізацыі самакіравання і развіцця сацыяльна-культурнай інфраструктура ў вёсцы.

У рамках падрыхтоўкі беларуска-расійскага Форуму ў Савеце Рэспублікі адбыўся з удзелам прадстаўніцкай міністрстваў, абласных выканаўчых камітэтаў, навуковых арганізацый, кіраўнікоў сельскагаспадарчых арганізацый круглы стол на тэму «Беларуска-расійскае супрацоўніцтва ў сферы АПК ва ўмовах Адзінай эканамічнай прасторы і працэсу далучэння Рэспублікі Беларусь да СГА». Былі абмеркаваны розныя аспекты супрацоўніцтва рэгіёнаў Беларусі і Расіі ў сферы АПК. Работа па гэтай тэматыцы будзе прадоўжана і далей.

Хачу вас праінфармаваць яшчэ аб адной прыемнай падзеі міжпарламенцкага жыцця. Па запрашэнні Старшын Дзяржаўнай Думы Расійскай Федэрацыі Нарышкіна С.Я. парламенцкая дэлегацыя Рэспублікі Беларусь, у склад якой увайшлі члены Савета Рэспублікі Навіцкі і Кастароў, прымаля ўдзел у Маскоўскім Міжнародным парламенцкім гульнях. Каманда Парламента Беларусі ў агульнакамандным заліку заняла прыстае трэцяе месца. Вядома, асноўная заслуга тут належыць дэпутатам Палаты прадстаўнікоў, але і нашы сенатары не падылі. Вінушоу вас, Сяргей Рыгоравіч і Віталь Гендазьевіч, з гэтым дасягненнем і жадаю далейшых поспехаў у спорце, працы і ў заканаўтворчай дзейнасці.

У сесійны перыяд будучэ прыняты далейшы крокі па развіцці сувязяў з парламентамі замежных дзяржаў. Сярод запланаваных мерапрыемстваў вярта адзначаць маючы адбыцца афіцыйныя візіт парламенцкай дэлегацыі Рэспублікі Беларусь у Паўднёва-Афрыканскую Рэспубліку і пасяджэнне міжпарламенцкай камісіі па супрацоўніцтве з Расіяй і Украінай. Планаецца, што Рэспубліку Беларусь наведае з афіцыйным візітам дэлегацыя Вялікага нацыянальнага сходу Турцыі на чале з яго Старшынёй Джэмілье Чычакмам. Акрамя таго, прадстаўнікі Савета Рэспублікі прымуць удзел у назіранні за выбарамі прэзідэнтаў Азербайджанскай Рэспублікі і Рэспублікі Таджыкістан.

Мы таксама прадоўжым ўзаемадзеянне з міжпарламенцкімі інстытутамі. У прыватнасці, члены Савета Рэспублікі прымуць удзел у 129-й Асамблеі МПС, мерапрыемствах МПА СНД, ПА АДКБ і МПА ЕўрАзЭС, Кангрэсе мясцовых і рэгіянальных улад Савета Еўропы. Прадоўжыцца работа над гарманізацыяй і ўніфікацыяй заканадаўства ў рамках названых міжпарламенцкіх асамблей, а таксама над фарміраваннем праекта бюджэту Саюзнай дзяржавы на 2014 год.

Паважаныя калегі!

Павінен адзначыць, што ў міжсесійны перыяд члены Савета Рэспублікі актыўна працавалі ў рэгіёнах. Нашы сенатары ўдзельнічалі ў пасяджэннях сесій і прэзідыумаў Саветаў дэпутатаў, сустракаліся з кіраўнікамі і дэпутатамі мясцовых Саветаў. На пасяджэннях абласных, гарадскіх і раённых выканаўчых камітэтаў, а таксама раённых адміністрацый Мінска мы актыўна прапрацоўвалі пытанні развіцця тэрыторыі, выканання мясцовых бюджэтаў, прыцягнення інвестыцый, выканання мерапрыемстваў у рамках Года беражлівасці.

Трэба і далей удзяляць самую пільную ўвагу гэтай рабоце. Рэгулярныя сустрэчы з грамадзянамі і працоўнымі калектывамі, дапамога ў вырашэнні іх надзённых праблем, расстумачэнне сутнасці законаў, якія прымяноўца, — адзін з важнейшых складальнікаў нашай дзейнасці, як прадстаўнікоў вышэйшай заканадаўчай улады.

Паважаныя калегі!

Хачу з задавальненнем адзначыць, што, нягледзячы на так званыя «парламенцкія канікулы», усё вы прадаўжалі актыўна ўзаемадзейнічаць са сродкам масавай інфармацыі. І вось вынік — на старонках больш як 40 друкаваных выданняў было размешчана больш за 110 публікацый. Шмат цікавых матэрыялаў з вашым удзелам выйшла ў рэгіянальнай прэсе, у тым ліку аб прынятых законах, асабістых прыёмах грамадзян, рабоце з насельніцтвам.

Хачу выказаць удзячнасць не толькі вам, але і сродкам масавай інфармацыі, у попі зроку якіх пастаянна знаходзіцца наша дзейнасць.

Упэўнены, што ў сесійным перыядзе гэта супрацоўніцтва будзе яшчэ больш актыўным. У прыватнасці, трэба было б падумаць і аб больш шырокім асятленні нашай дзейнасці на тэлебачанні. Спядзяючы, што паважаны сенатар, Юрый Васільевіч Казіятка, дапаможа нам у гэтым пытанні.

Прадаўжалася актыўная работа са зваротамі грамадзян. За тры апошнія месяцы толькі непасрэдна ў Савеце Рэспублікі было разгледжана больш за 100 пісьмовых і 30 электронных зваротаў. У іх людзмі ўзнялі пытанні працаўладкавання і сацыяльнай абароны, будаўніцтва і рамонту жылля, аховы здароўя, сям’і і іншыя.

Але асноўная работа праводзілася непасрэдна ў рэгіёнах. Больш за 1200 зваротаў жыхароў было разгледжана сенатарамі на месцах. Праведзена каля 200 асабістых прыёмнаў грамадзян і прадстаўніцкаў юрыдычных асоб, у тым ліку 70 з выездам у сельскія населеныя пункты.

Як бачым, сенатары сёння актыўна падтрымліваюць сваіх выбарчых цімаў. І гэта правільна — бо ў многіх выпадках людзі маюць патрэбу не толькі ў прававой, матэрыяльнай, але і ў маральнай падтрымцы.

У сесійны перыяд нам трэба будзе асабліва ўвагу ўдзяліць Саветам дэпутатаў пярвічнага тэрытарыяльнага узроўню. Нама сумнаваць, што гэтыя Саветы адгрызваюць вельмі важную ролю, як у арганізацыі жыцця і быту вёсак і пасёлкаў, так і ў ідэйна-выхаваўчай рабоце сярод іх жыхароў. Разам з тым, нельга не бачыць, што дзейнасць Саветаў пярвічнага узроўню мае патрэбу ў далейшым удасканаленні. Аб гэтым нядаўна гаварыў кіраўнік дзяржавы, паставіўшы перад намі задачу далейшага ўмацавання сельскіх Саветаў і ўзмацнення іх магчымасцяў.

Гэта пытанне было ў цэнтры увагі на апошніх пасяджэннях нашага Савета па ўзаемадзеянні органаў мясцовага самакіравання. У прыватнасці, на выязным пасяджэнні ў ліпені была разгледжана практыка работы органаў мясцовага кіравання і самакіравання Мазырскага раёна. У верасні на спецыяльным пасяджэнні Савета былі разгледжаны канкрэтныя прапановы па удасканаленні дзейнасці мясцовых Саветаў дэпутатаў. Адбылася падрабязная, грунтоўная і выніковая размова на гэту тэму з удзелам старшын сельскіх Саветаў. Выпрацаваныя рэкамендацыі былі накіраваны ў Савет Міністраў.

Паважаныя члены Савета Рэспублікі!

Хачу звярнуць вашу ўвагу, што адным з актуальных пытанняў, асабліва на ўзроўні сельскіх Саветаў, з’яўляецца аптымізацыя адміністрацыйна-тэрытарыяльных адзінак. Як правіла, размова аб узбуйненні адміністрацыйных тэрыторый,

г. зн. аб зліцці двух або больш Саветаў. Такія рашэнні прымаюцца пасля абмеркавання і са згоды жыхароў адпаведных населеных пунктаў. Аднак адзначаны выпадкі, калі грамадская думка недастаткова ўлічалася, або людзі не былі дэталёва праінфармаваны аб умовах аб’яднання. А ўзбуйненне ж Саветаў — гэта не кампанія. Яно павіна прыносіць карысць жыхарам, а не дадаткова нягручнасці. Вядома, у гэтых пытаннях дагядзіць усім немагчыма. Але растлумачыць жыхарам неабходнасць прымаемых крокаў, прыячгнуць іх на свой бок проста неабходна. Лічу, што члены Савета Рэспублікі маглі б тут аказаць дзейсную дапамогу мясцовым органам улады і прыняць актыўны ўдзел у правядзенні растлумачальнай работы сярод жыхароў сваіх рэгіёнаў.

Паважаныя калегі!

У міжсесійны перыяд пастаянныя камісіі Савета Рэспублікі і эксперты-прававое ўпраўленне Сакратарыята правлілі значную работу па удасканаленні заканадаўства Рэспублікі Беларусь. На асенняй сесіі плануецца разгледзець больш за сорак праектаў нарматыўных прававых актаў. Яны дэталёва прапрацаваны сумесна з адпаведнымі структурнымі падраздзяленнямі Палаты прадстаўнікоў, Адміністрацыі Прэзідэнта і іншымі ўдзельнікамі заканадаўчага працэсу. Гэтыя праекты маюць першараднае значэнне для краіны. У прыватнасці, нам трэба будзе абмеркаваць пакет важнейшых законапраектаў эканамічнага блока.

Улічваючы іх значнасць, 19 верасня на Прэздыюме Савета Рэспублікі мы абмеркавалі пытанні, якія датычацца прагнозу сацыяльна-эканамічнага развіцця і рэспубліканскага бюджэту на маючы адбыцца фінансавы год, а таксама праекты асноўных напрамкаў грашова-кредытнай палітыкі і падатакаабкладання на 2014 год. Вызначылі канкрэтныя падыходы для правядзення сістэмнага аналізу прадстаўленых праектаў. У наступным дакументаў будзе прадоўжана ў пастаянных камісіях Савета Рэспублікі, а затым на сумесных пашырэных пасяджэннях профільных пастаянных камісій абедзвюх палат Парламента. Вывады і прапановы камісій будучэ рэгулярна заслухоўвацца на пасяджэннях Прэздыума Савета Рэспублікі, каб затым сумесна з Палатай прадстаўнікоў і Саветам Міністраў аб’ектыўна і прычыновава абмеркаваць асноўныя артыкулы гэтых лёсавызначальных законапраектаў. І, зыходзячы з рэальнай сітуацыі, вызначыць тыя параметры, на якія павіна выйсці краіна ў 2014 годзе.

У сферы грамадзянскага, грамадзянскага праізаўсальнага і гаспадарчага праізаўсальнага заканадаўства ў перыяд гэтай сесіі нам трэба будзе ўдзяліць асабліва ўвагу павышэнню узроўню прававога рэгулявання пытанняў абароны правоў і законных інтарэсаў грамадзян, а таксама праваў Рэспублікі Беларусь і яе адміністрацыйна-тэрытарыяльных адзінак у выпадках учынення праварапуарушэнняў пры стварэнні акцыянерных таварыстваў.

Трэба будзе заканадача замацаваць новыя рэдакцыі Воднага кодэкса і Закона «Аб асновах прафілактыкі праварапуарушэнняў». Ургувляць важныя грамадскія адносіны ў сферы канстытуцыйнага судаводства, не ўргувлявання на гэты час.

Мы таксама прадоўжым работу і над праектамі ў законы па пытаннях правядзення выбараў і рэфэрэндумаў, натарыяльнай дзейнасці, а таксама ў шэраг заканадаўчых актаў, якія рэгулююць адносіны ў галіне крымінальнага, грамадзянскага і адміністрацыйнага права. Да работы над імі вярта падцыі з асаблівай увагай, паколькі забеспячэнне бяспекі і правоў грамадзян з’яўляецца найважнейшай задачай усіх органаў дзяржаўнай улады, у тым ліку яе заканадаўчай галіны.

У ліку першачарговых будучэ таксама разгледжаны законапраекты аб эканамічнай негпакежаздольнасці (банкруцтве), выкананні судовых пастановаў, аб зонаўтворэнні, рэгуляванні зямельных адносін, процідзеянні манапалістычнай дзейнасці і развіцці канкурэнцыі, функцыянаванні гаспадарчых таварыстваў і іншыя.

У сферы міжнароднага супрацоўніцтва плануецца адобрыць 11 праектаў аб ратыфікацыі міжнародных пагадненняў. Яны накіраваны на прававое забеспячэнне ўзаемавыгаднага міжнароднага гандлёва-эканамічнага партнёрства, на паглыбленне двухбаковых адносін з замежнымі дзяржавамі, інтэграцыю нашай краіны ў сусветную эканамічную прастору. Будзе прадоўжана работа па прывядзенні нацыянальнага заканадаўства і дагаворна-прававой базы ў адпаведнасць з пагадненнямі, прынятымі ў рамках Мытнага саюза.

Такім чынам, паважаныя калегі, у перыяд трэцяй сесіі гэтага склікання нас з вамі чакае немалая работа. Вінушоу вас з яе пачаткам і не сумняваюся, што разам мы з гэтай работай паспяхова справімся.

Жадаю усім поспехаў і добрага настрою!

Дзякуй за увагу!

(**Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.**)

Яшчэ адна важная задача — не дапусціць прамернай маналізацыі рынку. Трэба стварыць такія ўмовы, пры якіх вытворцам будзе выгадна ўкараняць новыя тэхналогіі, скарачаць выдаткі, зніжаць кошт тавараў і паслуг. Гэтану будучэ садзейнічаць праект Закона «Аб процідзеянні маналістычнай дзейнасці і развіцці канкурэнцыі», папраўкі ў Закон «Аб натуральных маналіопіях».

Мадэрнізацыя, якая праводзіцца ў краіне, патрабуе далейшага абнаўлення заканадаўчай базы ў інавацыйнай сферы. Так, пры карэкціроўцы Пятвэрнага кодэкса плануецца замацаваць прававы статус новага віду авіяцыі — беспілотнай. Сёння ў ёй зацікаўлены многія галіны народнай гаспадаркі, паколькі яна значна таннейшая і больш бяспечная. Акрамя таго, гэта даць штуршок развіццю тэхналогій у такіх сферах, як радыёэлектроніка, прыбраабудаванне, стварэнне новых матэрыялаў.

XXI штогоддзе патрабуе захавання балансу паміж развіццём інавацыйных вытворчасцяў і забеспячэннем экалагічнай бяспекі, што знайшо адностворанне ў праекце новага Воднага кодэкса. Пашыраючы магчымасці прамысловага выкарыстання водных рэсурсаў, яго нормы адначасна стымулююць вытворчаў да ўкаранення тэхналогій, якія даюць магчымасць зберагчы для нашадкаў наша нацыянальнае багацце — чыстую ваду.

Актульнае развіццё сферы паслуг — гэта не толькі характэрная рыса сучаснай эканомікі, але і важнейшы паказчык якасці жыцця. Упершыню на ўзроўні закона будучэ ўргувляваны пытанні работы гаспадарскага электратранспарту, метрапалітэна. Планаецца павысіць якасць паслуг паштовай сувязі, электрасувязі. Мы разгледзім таксама законапраект аб дзяржаўным рэгуляванні гандлю і грамадскага харчавання, які ў тым ліку накіраваны на развіццё сеткі магазінаў і аб’ектаў грамадскага харчавання крокавай даступнасці, што адпавядае патрэбнасцям перш за ўсё малазабеспечаных грамадзян, пажылых людзей, інвалідаў.

Сучасная эканоміка прад’яўляе новыя патрабаванні да працоўных рэсурсаў. Ад таго, наколькі якасна будучэ арганізаваны адукацыйны працэс, прафесійная падрыхтоўка кадраў, створаны дастойныя ўмовы працы і матывацыя для работнікаў, у многім залежаць нашы поспехі ў эканамічнай сферы. Таму сярод прыярытэтаў сесіі — удасканаленне заканадаўства аб працы, аховы здароўя, фізічнай культуры і спорце. Лічу, што не меншую цікавасць выклічуць і парламенцкія слуханні па пытанні функцыянавання сістэмы адукацыі.

Паважаныя дэпутаты, у ходзе сесіі нам трэба будзе разгледзець важкі пакет дакументаў у сферы забеспячэння правоў грамадзян. Гэта карэкціроўка законаў аб палітычных партыях і грамадскіх аб’яднаннях, аб рэспубліканскіх і мясцовых сходах. Пільную ўвагу, безумоўна, выкліка разгляд паправак у выбарчае заканадаўства. Усе гэтыя законапраекты накіраваны на забеспячэнне стабільнасці ў грамадстве і далейшае развіццё дэмакратычных інстытутаў. Сучасны свет яскрава дэманструе, што без стабільнасці, грамадзянскага міру ў краіны няма развіцця, яма будучыні.

Хачу звярнуць вашу ўвагу і на нядаўна ўнесены ў Палату прадстаўнікоў праект Закона «Аб беларусых замежках». Дакумент такога плана мы разглядаем упершыню. Паводле розных даных, за межамі краіны пражываюць два-тры мільёны беларусаў. Важна дапамагчы ім захаваць нацыянальна-культурную ідэнтычнасць і ўмацаваць сувязь з Радзімай.

Мы выходзім на завяршальную стадыю работы над дакументамі, накіраванымі на удасканаленне канстытуцыйнага, грамадзянскага і гаспадарчага судаводства, крымінальнага і адміністрацыйнага заканадаўства, падрыхтаванымі ў адпаведнасці з пасланнем кіраўніка дзяржавы аб перспектывах развіцця сістэмы судоў Рэспублікі Беларусь. Сярод важнейшых навацый — увядзенне інстытута дасудовага пагаднення аб супрацоўніцтве з падазроным, дэкрыміналізацыя шэрагу праварапуарушэнняў, аптымізацыя тэрмінаў пакарання ў выглядзе арышту. Іх прыняцце накіравана на павышэнне эфектыўнасці дзейнасці судоў, даверу да іх грамадзян.

Шырокім блокам будучэ прадстаўлены і законапраекты, накіраваныя на ўмацаванне нацыянальнай бяспекі і удасканаленне праварапоўнай дзейнасці. У галіне забеспячэння праварапоўнай асноўны акант будзе зролены на прафілактыцы праварапуарушэння.

Паважаныя дэпутаты!

Міжпарламенцка дзейнасць у міжсесійны перыяд была накіравана на развіццё інтарэсаў і ўмацаванне пазіцый Беларусі на міжнародным арэне.

Дэпутаты актыўна ўдзельнічалі ў мерапрыемствах па лініі Парламенцкага Сходу Саюза Беларусі і Расіі. Плённай была работа і ў рамках Парламенцкай Асамблеі АДКБ. Трэба адзначыць выязное пасяджэнне Каардынацыйнай рады ад старшын камітэтаў (камісій) па абароне і бяспецы парламентаў дзяржаў — членаў АДКБ, якое прайшло ў Мінску. Карысным быў іх удзел у якасці наглядальнікаў у сумесным вучэнні «Узаемадзеянне-2013» у рамках беларуска-расійскага стратэгічнага вучэння «Захад-2013».

Важным вынікам работы парламенцкай дэлегацыі Рэспублікі Беларусь у 22-й сесіі ПА АБСЕ стала аднагалоснае прыняцце на пасяджэнні Агульнага камітэта па эканамічных пытаннях, навуцы, тэхналогіі і наваколным асяроддзі падрыхтаванай беларускім бокам рэзалюцыі «Супрацоўніцтва ў мэтах пераходу да «зялёнай» эканомікі ў кантэксце ўстойлівага развіцця».

На захаднім вектары прадоўжылася ўзаемадзеянне з Парламенцкай асамблеяй Савета Еўропы па пытанні аднаўлення для Парламента Беларусі статусу «спецыяльна запрошанага» ў ПАСЕ.

Далейшае развіццё атрымала супрацоўніцтва з Міжпарламенцкай Асамблеяй Асацыяцыі дзяржаў Паўднёва-Усходняй Азіі. У Палаце прадста

■ Сябе паказаць

РЫНАК ДОЛЕВАГА БУДАЎНІЦТВА ЧАКАЮЦЬ СУР'ЁЗНЫЯ ЗМЭНЫ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Указ выразна пралісаў, што заключэнне дагавораў долевага будаўніцтва з «ільготнікамі» ацэньваюцца згодна з формай тыпавага дагавора, у той час як «камерсанты» не звязаны формай тыпавага або прыкладнага дагавора. Дагавор «камерсанта» павінен змяшчаць 15 істотных умоў, вызначаных новым указам, у астатнім бакі маюць поўную свабоду дагаворных адносін у рамках заканадаўства.

Гэтае новаўвядзенне ў нейкай ступені паніжае рызык для дэвелопераў. У гэтай сітуацыі паказчык эфектыўнасці і ход рэалізацыі кожнага асобна ўзятага інвестыцыйнага праекта становяцца больш прадказальнымі.

— **Пасля ўступлення ў сілу новага ўказа павялічаецца адказнасць забудовшчыка па многіх пунктах. Напрыклад, забудовшчыку нельга прыцягнуць грашовыя сродкі долшчыкаў пры наяўнасці даўгоў будавальнікаў забаранялася і ў папярэднім указе. Аднак раней гэты механізм выглядаў па-іншаму. Калі забудовшчык меў даўгі ці не адпавядаў зададзеным паказчыкам фінансвай устойлівасці, то выканаму папрасілі не рэгістраваць долевы дагаворы, што з'яўляецца абавязковай умовай. Гэта, па сутнасці, і з'яўлялася самай забаронай. Новаўвядзенне заключаецца ў тым, што цяпер гэтая забарона больш выразна сфармулявана, а таксама пазначаны часавыя рамкі, калі пратэрміноўка не выклікае забароны.**

— Многія пазіцыі ва ўказе № 263 запазычаны з ранейшага ўказа практычна без змен. У прыватнасці, прыцягваюць грошы долшчыкаў пры наяўнасці даўгоў забудовшчыку забаранялася і ў папярэднім указе.

— **Пасля ўступлення ў сілу новага ўказа павялічаецца адказнасць забудовшчыка па многіх пунктах. Напрыклад, забудовшчыку нельга прыцягнуць грашовыя сродкі долшчыкаў пры наяўнасці даўгоў будавальнікаў забаранялася і ў папярэднім указе. Аднак раней гэты механізм выглядаў па-іншаму. Калі забудовшчык меў даўгі ці не адпавядаў зададзеным паказчыкам фінансвай устойлівасці, то выканаму папрасілі не рэгістраваць долевы дагаворы, што з'яўляецца абавязковай умовай. Гэта, па сутнасці, і з'яўлялася самай забаронай. Новаўвядзенне заключаецца ў тым, што цяпер гэтая забарона больш выразна сфармулявана, а таксама пазначаны часавыя рамкі, калі пратэрміноўка не выклікае забароны.**

ПРОДАЕТСЯ СКЛАДСКОЙ КОМПЛЕКС
с офіснымі памяшканнямі
11.000 м²
г. Бобруйск, ул. Рабочая, 23
Тел. 8(029) 195 56 81.

Акрамя таго, выканаўчы ўлады абавязалі будаўнічых кампаній даваць справаздачу па мэтавым выкарыстанні сродкаў не толькі перад выканаўчай уладай, але і перад долшчыкамі. Гаворка ідзе пра абавязковую працэдурку аўдыту, з данымі якога долшчык мае права азнаёміцца.

Ці справядліва так павялічваць адказнасць забудовшчыкаў? Непасрэдна ў горадзе Мінску, напрыклад, факт зацягвання тэрмінаў у будаўніцтве не з'яўляецца рэдкасцю, але гэта адбываецца не толькі па віне саміх забудовшчыкаў — ініцыятары праектаў. Інвестыцыйныя цыклы будаўнічых праектаў у пэўных пунктах звязаны з абавязавальствам іншых асоб — суседзяў па «пляцоўцы»: іншых забудовшчыкаў, розных гаспадарчых суб'ектаў, напрыклад, па ўладкаванні пазалепляючых інжынерных сетак, частка якіх будзе так-

збудовшчык, калі бярацца за які-небудзь праект, загадзя ведае «правільны гульні». І ступень яго адказнасці за іх парушэнне, як правіла, таксама агаворана спачатку інвестыцыйнага цыкла. Ацэнка рызык і перспектывнай нормы прыбытку, зольнай забяспечыць зададзеныя паказчыкі эфектыўнасці, у гэтым выпадку — справа індывідуальная.

— **Калі дом будаваўся на камерцыйнай аснове, то пасля прыёму яго ў эксплуатацыю цяпер частка прыбытку павінна накіроўвацца забудовшчыкам падрадчыку. Памер і умовы атрымання падрадчыкам дадатковых сродкаў з прыбытку забудовшчыка агаворваюцца ў дагаворы будаўнічага падрадку. Для чаго, на ваш погляд, уведзена гэта мера?**

— Такія мера амаль не паў-

тып	\$/м ²
панэльныя	1387
каркасна-блочныя	1611
маналітныя	1627
сярэдні па Мінску	1619

калі яна будзе зацверджана на заканадаўчым узроўні, разам з гарантыямі павысіць і сабекошт будаўніцтва.

— **Якім чынам новыя нормы дакумента паўплываюць на інтэрэсы долшчыкаў?**

— Калі паспрабаваць адказаць на актуальнае пытанне «што будзе з цэнамі?», то хутчэй за ўсё, кошт квадратнага метра будзе расці. Тыя нормы, якія плануецца ўвесці ў бліжэйшы час, акажуць уплыў на кан'юнктуру рынку і цэнавую дынаміку.

Не варта забываць і пра маючы адрывы ў 2014-2015 гадах дэфіцыт новабудуемых, які пакуль яшчэ не ацэнены ў лічбках, але прычынова пацвярджаецца шматлікімі прафесійнымі ўдзельнікамі. Бо падчас падрыхтоўчага перыяду рэформы будаўнічага галіны, якая ажыццяўляецца сёння, зьяўляюцца ўчасткі для новага камерцыйнага будаўніцтва практычна не выдаляліся.

Тут трэба адзначыць яшчэ некалькі слушных момантаў. З боку попыту сур'ёзным фактарам стане абмежаванне па крэдытаванні, звязанае з увядзеннем інстытута эканамічных жылых дамоў. Начальнік упраўлення жыллёвай палітыкі Мінбудархітэктуры Аляксандр Горваль у нядаўнім сваім інтэрв'ю падкрэсліў, што ў мэтра рэацыянальнага выкарыстання бюджэтных сродкаў ільготныя крэдыты ў будучыні плануецца накіроўваць толькі на будаўніцтва жылля ў эканамічных дамах тыпавых спажывецкіх якасцяў. Таму спажывец, які жадае купіць кватэру ў доме, будаўніцтва якога вядзецца па праекце, што не ўваходзіць у зацверджаны Міністэрствам архітэктуры і будаўніцтва пералік праектаў эканамічных жылых дамоў, не зможа разлічваць на дзяржаўную падтрымку. Відэаочна, што гэтак новаўвядзены зменіць кан'юнктуру рынку. Так, на першапачатковым рынку нерухомасці стане больш гарантыяў для долшчыкаў.

А любая гарантыя і ўпэўненасць сваёсаблівага гарантыянага дэпазіту ў карысць забудовшчыка на перыяд дзеяння гарантыянага абавязавальства. Гэтая норма, падрыхтаваў Сяргей КУРКАЧ.

Уладары свайго лёсу

НАДЗЕЯ і Віталь КУЛАКОВЫ з аграгарадка Адаменкі Лёзненскага раёна сталі пераможцамі рэспубліканскага сямейнага сельскагаспадарчага праекта «Уладар сяла-2013». Каштоўны ўзнагароды ім, як і пераможцам жыва, уручалі на галоўнай сцэне «Дажынак» у Жлобіне.

Надзея — выхавальніца ў дашкольнай установе, а Віталь працуе механізатарам у мясцовым сельгаспрадпрыемстве ААТ «Адаменкі». Кіраўніцтва выдзеліла ім новы дом, а сям'я паклапацілася, каб мець добрую прысцяжыну гаспадарку: з курамі, трусамі, казой і свіннямі... Кулаковы выхоўваюць пясчэра дзэцей. Надзея сёлета была ўзнагароджана ўзнагародай Мазі. Дарэчы, падтрымліваць бацькоў у Жлобін прыехалі ўсе: школьнікі Ваня, Каця, Вова і сям'я маленькіх Жэня і Аліна. Сама Надзея кажа, што выніку ў выглядзе перамогі не чакала. Але ж за Кулаковымі стаяў практычна ўвесь Лёзненскі раён. Усе тыя, хто дапамагаў рыхтавацца да конкурсу, вельмі шчыра перажывалі, і таму проста нельга было не перамагчы:

— Спачатку мы нават не вельмі хацелі браць удзел у конкурсе. А потым нам вельмі спадабалася. Гэта ж і знаёмства з новымі людзьмі, і вельмі шмат станоўчых эмоцый. Наша сям'я стала яшчэ больш дружнай. Каб можна было — удзельнічалі б зноў.

Між іншым, у фінале сустрэліся шэсць маладых сям'яў — па адной ад кожнай воласці. Акрамя названых Кулаковых з Віцебшчыны, кожны з рэгіёнаў прадстаўлялі пераможцы абласных этапаў конкурсу: сям'я Мікалая і Наталлі Есэмчык з вёскі Дзевячынцы (Слоніўскі раён, Гродзенская воласць), Дзмітрый і Наталля Абрамовічы з аграгарадка Жамчужны (Баранавіцкі раён, Брэсцкая воласць), Сяргей і Таццяна Лабаноўскія з вёскі Якімава Слабада (Светлагорскі раён, Гомельская воласць), Валеры і Святлана Лазарэвічы з вёскі Бабруй (Капыльскі раён, Мінская воласць), Ігар і Марына Рыбаковы з аграгарадка Родня (Клімавіцкі раён, Магілёўская воласць).

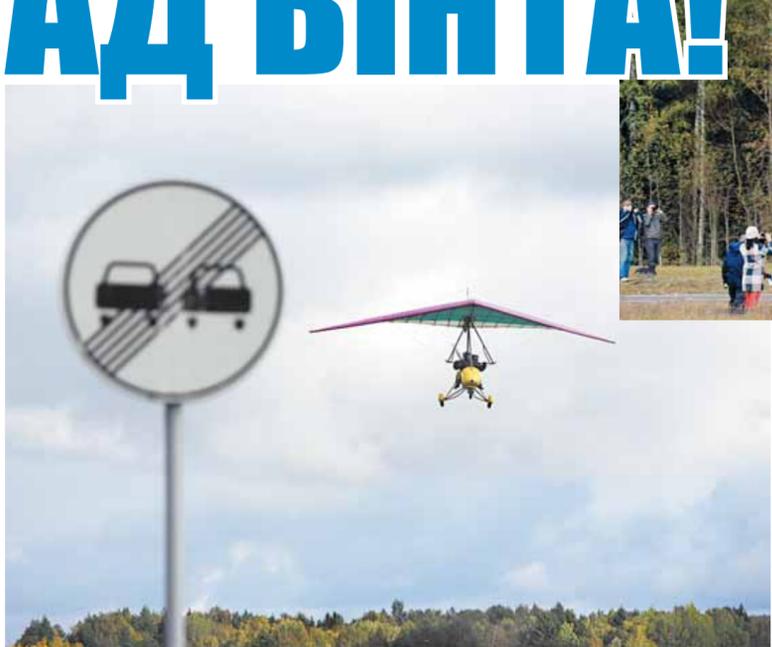
Першы сакратар Цэнтральнага камітэта БРСМ Ігар Бузоўскі кажа, што за сем гадоў існавання праекта арганізатары пераканаліся, што ён сапраўды цікавы для моладзі: — Конкурс дазваляе зразумець значэнне сямейных каштоўнасцяў. Актуальнасць яго павінна быць ацэнена не толькі арганізатарамі — а сёлета гэта Беларусі рэспубліканскі саюз моладзі, Міністэрства сельскага гаспадаркі і харчавання, Беларапрамбанкі і Беларускага саюза жанчын — але і самі маладымі людзьмі. Усяго сёлета за права абараняць у фінале гонар сваёй воласці змагаліся каля 500 сям'яў з усёй краіны. Дарэчы, сам конкурс — гэта праява павагі да людзей, якія штодзённа заняты цяжкай вясковай працай. Мы спадзяёмся, што праект будзе і надалей развівацца. Арганізатары падтрымалі самую разнастайную спаборніцтва для вясцоўцаў.

змагаліся каля 500 сям'яў з усёй краіны. Дарэчы, сам конкурс — гэта праява павагі да людзей, якія штодзённа заняты цяжкай вясковай працай. Мы спадзяёмся, што праект будзе і надалей развівацца. Арганізатары падтрымалі самую разнастайную спаборніцтва для вясцоўцаў.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.
Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ

АД ВІНТА! АВІАСАЛОН ПАД КАЛАЧАМІ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Самыя адданыя прыхільнікі неба, зразумела, тыя, хто сам стварае крылы. А гэтых у Беларусі не адзіны і нават не дзясяткі — сотні. Лятаць для адных з іх — мара дзяцінства, для іншых — нават сэнс жыцця. Ад імя гэтых апантаных калісіц з усіх радзёбропак даносілася:

Мы родзены, щоб сказку сделать быльню, Преодолеь пространство и простор, Нам разум дал стальные руки-крылья, А вместо сердца — пламенный мотор...

На авіасалоне «Лагойск-2013», на жаль, сабралася ўсяго некалькі дзясяткаў «братоў па крылах». І не столькі для магчымасці падняцца ў паветра (гэта само сабою), колькі абмеркаваць (у дыялогах і спрэчках) спрашчэнне правоў на палёт. Шматгадовае ігнараванне дэльтапланерскага руху, забароны здзяйснення самастойнай палёты, завыхання патрабаванні медкамісіі (нібы для пілотаў пасажырскіх «боінгаў»). Напрыклад, пілотаў авіяцыі, каб прайсці медыцынскую камісію, даводзіцца ехаць у Мінск з самых аддаленых куткоў Беларусі. Часам гэтая камісія доўжыцца да трох і больш дзён. Нават у больш строгай і адказнай савецкай час медкамісія праходзіла па месцы жыхарства — яна прыраўноўвалася да ўзроўню вадзільскай камісіі. А таксама залішняя бюракратыя ў рэгістрацыі прывялі да таго, што самадзейна авіяцыйна-тэхнічная творчасць насельніцтва пачала сыходзіць у падполле. Інжнер-канструктор 1-й катэгорыі, старшыня грамадскага аб'яднання «Беларуская федэрацыя звышлёгкай авіяцыі» Аляксандр Здрок назваў мэты, якія павінны аб'яднаць аматараў крыла і звярнуць на сябе ўвагу з боку дзяржавы: папярэдзіць парушэнні паветранай прасторы апаратамі лёгкай авіяцыі; аказаць садзейнічанне ў тэхнічным аглядзе паветраных апаратаў агульнага прызначэння ў мэтах іх далейшай рэгістрацыі, аказаць дапамогу пілотам-аматарам у лётна-метадычнай падрыхтоўцы і атрыманы пілоцкага пасведчання, дамагацца спрощанага (як у іншых краінах) праходжання медыцынскай камісіі.

Адзін з удзельнікаў авіасалона — пенсіянер з вёскі Сакаўшчына Валожынскага раёна Яўген Рындрэвіч. Вучыўся лятаць на дэльтапланах у мінскім аэраклубе «Старт». Тры гады таму набыў камп'ютар і праз інтэрнэт даведаўся, што ў краіне таямны парапланерыстаў. Набыў параплан сёння значна таней, чым змайстраваць альбо купіць мотадэльтаплан. Ён набыў параплан і пачаў спробы ўзлятаць, рабіў гэта адразу за сваёй вёскай. Аднак не ўсе аднаўжылі станаўчы ўспрыялі яго захапленне, таму вымушаны быў ад'язджаць як мага далей ад населенага пункта.

— Толькі на старасці збылася мара маёй маладосці, — кажа Яўген Рындрэвіч. — Але, каб здзісяньца палётны, трэба загадзя рабіць заяўкі і ўказаць маршрут. Таксама павінен быць і кіраўнік палёту. Гэтыя штурханы перашкоды не дазваляюць займацца любімай справай з радасцю і ў любы час. Спадзяюся, што наша федэрацыя будзе аказаваць нам садзейнічанне.

Дэльтаплан аматара з Сенненскага раёна Георгія Казакова адразу прыцягнуў увагу кляпаным металічным корпусам пілоцкай кабіны. Гэта ўжо другі ў яго жыцці дэльтаплёт, сабраны ўласнымі рукамі. Георгій кажа, што яшчэ ў дзяцінстве майстраву дэльтапланах на малюнках і чарчэжках з часопісцаў «Юный техник», «Техника молодёжи», «Моделист-конструктор», «Наука и жизнь». Па прафесіі інжнер-механік, рамонтнае аўтаатрактарную тэхніку, было здзісяньца даўно мару падняцца ў неба для яго не было асабліва складаным. Шкадуе, што цяпер палётны з'яўляюцца парушэннем паветранай прасторы. А лятаць хочацца не толькі на авіасалонах. Георгій ведае, што ў іншых краінах усе працэдурны з атрыманнем дазволу на палётны вельмі простыя і нездарма вялікая колькасць замежных грамадзян з захапленнем аддаюць палётны.

— Я прыехаў у авіасалон і дамагоў Федэрацыі і засвоіць працэдурны арганізацыі палёту, — кажа Георгій Казакоў.

Жыхару Кобрына Ігару Кошкіну давалося нават атрымаць адміністрацыйнае папярэджанне за несанкцыянаваныя палётны. Ігнараваць гэтыя папярэджанні ён больш не збіраецца. Цяпер яго спадзяванні з дапамогай Федэрацыі атрымліваюць афіцыйны дазвол на пілатаванне.

— Адна з асноўных мэтаў Федэрацыі і авіасалона — садзейнічанне развіццю авіяцыі агульнага прызначэння пры фарміраванні яе як галіны, можа прынесці сёння ў дзяржаўны значныя фінансавыя паступленні.

Ахвотнік паназіраць за палётны было няшмат — выпадковыя прыезджыя, невялікая група моладзі з Бабруі і Калачоў. Магчыма, сярэвалас адсутнасць рэкламы. Вядома, лагойскае авіяцыйна ў ім разе нельга параўноўваць з грандзёзнымі замежнымі авіасалонамі, на якія збіраюцца сотні тысяч глядачоў з усёго свету, усё ж было крыху шкада, што гэткай відовішчнай падзея прайшла незаўважна для грамадскасці. Тым больш што на Лагойшчыне гэта адбылося ўпершыню. Якім добрым прыкладам для школьнікаў і моладзі мог стаць авіасалон! Нават мясцовае ўлада — Янушэвіцкі сельсавет — не быў у курсе правядзення злёту авіяцыйна. Застаецца спадзявацца, што наступны салон, які плануецца правесці таксама на Лагойшчыне, будзе лепш арганізаваны ў плане інфармавання не толькі жыхароў раёна, але і ўсёй краіны. Пра гэта, падвожчы вынікі, паведамілі старшыня Федэрацыі Аляксандр Здрок і кіраўнік палёту Аляксей Яфрэмаў.

— Я зноў прыеду ў вашу краіну, бо падабаецца сяброўскае стаўленне пілотаў адзін да аднаго. Беларускія дэльтапланерысты — як адна сям'я. Спадзяюся, што ўлады на ўсёх узроўнях будуць падтрымліваць звышлёгкае авіяцыйна і спрыяць яе развіццю, — развітаючыся, сказала Ніна Ласова — дэльтапланерыстка са Смаленска.

Анатоль КЛЯШЧУК. Фота аўтара.

■ Фестываль

КЛАСІКА, ДЖАЗ І ЭСТРАДА

Да сустрэчы на Палессі... у Любані

Першае абласное свята мастацтваў «Палескіх сустрэч» пройдзе ў горадзе Любань 5 кастрычніка, з нагоды 190-й гадавіны з дня нараджэння Уладзіслава Сыракомлі і Паўла Шпілеўскага.

публікі Беларусі, народны артыст Беларусі, прафесар Міхаіл ФІНБЕРГ, ідэя новага праекта адрозніваецца ад фестываляў, што праводзіць аркестр. Перш за ўсё, праграма прадугледжвае і класіку, і эстраду, і джаз. «Мы аднолькава ставімся да ўсіх кірункаў, галоўнае — каб музыка была напісана і выканана прафесійна, а таксама меўла нацыянальную аснову», — канстатаваў мастра.

На Любаншчыне 2013 год аб'юлены Годам землякоў. Асобы двух выдатных дзячэнаў беларускай культуры Уладзіслава Сыракомлі і Паўла Шпілеўскага сталі сімваламі гэтага творчага праекта. Знакаміты пэст і адзін з першых этнографіў і краязнаўцаў Уладзіслава Сыракомлі нарадзіўся ў вёсцы Смольгава. Яго імя носіць тутэйшая сярэдняя школа, у яго гонар у населеным пункце ўстаноўлены памятны камень. Малая радзіма таленавітага этнографа, фалькларыста і нарысіста Паўла Шпілеўскага — вёска Шыпілавічы. У гонар звананага земляка тут падзіцца свята «Фальклорная вандроўка». А Любанскі райвыканкам заснаваў прэмію імя П.М. Шпілеўскага — за захаванне і прапаганду народнай спадчыны.

Так гістарычна складалася, што спадчына Сыракомлі належыць і палякам, і беларусам. Знакамітыя песні і романсы на яго вершы пісаў Станіслаў Манюшка. Нацыянальную ідэю ў самым шырокім яе разуменні ўвасабляе опера «Маргер» Канстанціна Горскага па аднайменнай пазме Сыракомлі. Павел Шпілеўскі пісаў свае творы на рускай мове: збіраў скарбы беларускай вуснай народнай творчасці, вывучаў гісторыю роднага краю, выпускаў свае краязнаўчыя нарысы і літаратурныя творы. Але вуснамі Уладзіслава Сыракомлі па-польску і Паўла Шпілеўскага па-руску гучна загарварыла гісторыя Беларусі, яе культуры, быт, моравы і традыцыі. Дзякуючы чаму тагачаснае грамадства даведлася пра менталітэт беларуса, яго думкі, мары, унутраны стан і прывабнасць яго характара.

Як адзначыў мастацкі кіраўнік Нацыянальнага акадэмічнага аркестра сімфанічнай і эстраднай музыкі Рэ-

спрэччэў абду-дзёцца ўручэнне шаснаццаці пасведчан-няў аб прысуджэнні прэміі спецыяльнага фонду Прэзідэнта Рэспублікі Беларусі па падтрымцы таленавітай моладзі — лаўрэатам міжнародных і рэспубліканскіх конкурсаў.

Да свята прымарквана і адкрыццё выставы Сяргея Мікуліча, члена Саюза мастакоў Расіі, заслужанага работніка культуры РФ, які нарадзіўся ў вёсцы Закальное на Любаншчыне.

— Ураджэнцамі Любаншчыны з'яўляюцца пісьменнік, журналіст, ганаровы грамадзянін Любані Іван Муравейка, дыржор Нацыянальнага акадэмічнага вялікага тэатра оперы і балета, заслужаны дзеяч мастацтваў Рэспублікі Беларусі Мікалай Калядка, вядучы акцёр Рэспубліканскага тэатра беларускай драматыкі Максім Брагінцаў і іншыя, — канстатаваў начальнік галоўнага ўпраўлення ідэалагічнай работы, культуры і па справах моладзі Мінскага аблвыканкама Руслан ТРУХАН.

— Мы ўлічылі іх пажаданыя прэвэсі своеасабліваю сустрэчу пакален-няў пад эгідай года землякоў.

Яшчэ адна адметнасць фестываля — прэзентацыя новых іменаў аркестра Міхаіла Фінберга: уладальнік Гран-пры VIII Нацыянальнага фестываля беларускай песні і пазізі «Маладзечна-2013» Валеры Грыбусавы і ўладальніца трыці прэміі міжнароднага конкурсу выканаўцаў эстраднай песні на «Славянскіх базары» ў Віцебску Аляксандра Салаўёва.

Тачыяна ЛАЗОУСКАЯ

■ Твае правы

З якога ўзросту магчыма заключыць працоўны дагавор? Якія гарантыі дае дзяржава непаўналетнім работнікам? Як аплываецца іх праца ў нашай краіне? Адказы на гэтыя пытанні шукала карэспандэнт «Звязды».

Калі дзеці становяцца падлеткамі, яны пачынаюць імкнуцца да самастойнасці і незалежнасці і не супраць падпрацаваць падчас школьных канікул. Якія законы ахоўваюць правы і працу непаўналетніх у нашай краіне? Як дапамагчы дзіцяці пазбегнуць нядабраўмысленага працадаўцы? Што для гэтага трэба ведаць, у чым быць упэўненым?

Вашама дзіцяці яшчэ няма 18 гадоў і яно ўладкоўваецца на працу? Калі яно хоча, каб начальнік выконваў свае абавязкі і ў вызначаны тэр-

мін плаціў зарплату, трэба заключыць працоўны дагавор.

У нашай краіне, згодна з артыкулам 272 Працоўнага кодэкса, не дапускаецца заключэнне працоўнага дагавора з асобамі, маладзейшымі за 16 гадоў. Аднак, калі маецца пісьмовая згода аднаго з бацькоў (усынавіцеляў, папачыцеляў), працоўны дагавор можа быць заключаны з асобай, якая дасягнула 14 гадоў, для выканання лёгкай працы. Яна не павінна з'яўляцца шкоднай для яго здароўя і развіцця, а таксама перашкаджаць яго навучанню ў школе або іншай навучальнай установе. Пералік лёгкіх відаў работ, якія могуць выконваць дзеці ва ўзросце ад 14 да 16 гадоў, зацверджаны пастановай Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Беларусі ад 15.10.2010 № 144.

ЁСЦЬ ТАКАЯ ПРАБЛЕМА

У свеце працуюць 168 мільянаў дзяцей ва ўзросце ад 5 да 14 гадоў
У свеце вядзецца барацьба з дзіцячай працай, і яна дае свой плён. Па звестках новага даклада Міжнароднай арганізацыі працы (МАП), з 2000 года колькасць працуючых дзяцей ва ўзросце ад 5 да 14 гадоў у свеце скарацілася на трыцця — з 248 млн да 168 млн.

Аднак нават такіх хуткіх тэмпаў зніжэння іх колькасці недастаткова, каб пазбавіцца ад найгоршых формаў дзіцячай працы да 2016 года. Паводле вызначэння МАП, дзіцячая праца — гэта праца, якая адымае ў дзяцей здзіцтва, пазбаўляе іх патэнцыялу і чалавечай годнасці, наносіць шкоду фізічнаму і разумоваму развіццю. Яна найпрост звязана з беднасцю. Многія бедныя сем'і не могуць дазволіць сабе аплата за школу і іншыя выдаткі па адукацыі. Сем'і, чый даход можа залежаць ад укладу працуючага дзіцяці, лічаць працу больш важнай, чым адукацыю. Пры гэтым, калі перад сям'ёй стаіць выбар, каго адправіць у школу — хлопчыка або дзяўчынку, яго часта робяць не на карысць дзяўчынку.

Многія дзеці працуюць шмат гадзін, нярэдка ў небяспечных умовах. Больш за палову з 168 млн працуючых дзяцей у свеце заняты на небяспечных работах, якія прагражаюць іх здароўю, бляспеці і маральнаму развіццю. Сёння на небяспечных работах занята 85 млн дзяцей (у 2000 годзе іх колькасць складала 171 млн).

З 2000 года дзіцячая праца сярод дзяўчынак знізілася на 40%, а сярод хлопчыкаў — на 25%. Найбольшая колькасць працуючых дзяцей заняты ў сельскай гаспадарцы (98 млн, або 59% дзяцей), аднак значная доля дзяцей таксама працуюць у сферы паслуг (54 млн) і на вытворчасці (12 млн).

Святлана СУБОЦІНА

Якія віды работ не могуць выконваць непаўналетнія работнікі?

У адпаведнасці з артыкулам 274 Працоўнага кодэкса забараняецца прымяненне працы асоб, маладзейшых за 18 гадоў, на цяжкіх работах і на работах са шкоднымі і (або) небяспечнымі ўмовамі працы, на падземных і горных работах.

Спіс работ, на якіх забараняецца прымяненне працы асоб, маладзейшых за 18 гадоў, зацверджаны пастановай Міністэрства працы Беларусі ад 2 лютага 1995 года № 13.

Гарантыі дзяржавы ў дачыненні да работнікаў ва ўзросце да 18 гадоў

Як заяўляе намеснік міністра працы і сацыяльнай абароны Беларусі Ігар СТАРАВОЙТА, праца-

даўцам у дачыненні да непаўналетніх работнікаў забараняецца: — устаўноўваць ненармаваны працоўны дзень;

— прыцягваць да начных і звышурочных работ, работ у дзяржаўнай святы і святочных дні, у выхадныя дні.

Артыкулам 348 Працоўнага кодэкса таксама ўстаноўлена забарона на працу па сумяшчальненні асоб, маладзейшых за 18 гадоў.

Аплата працы непаўналетніх работнікаў

Паводле слоў кансультанта аддзела працоўнага заканадаўства юрыдычнага ўпраўлення Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Ташыяна РАХУБЫ, пытанні аплаты працы работнікаў ва ўзросце да 18 гадоў рэгулюе артыкул 279 Працоўнага кодэкса, згодна з якім зароботная плата работнікам ва ўзросце да

18 гадоў пры скарачонай працягласці штодзённай працы выплачваецца ў такім жа памеры, як работнікам адпаведных катэгорый пры поўнай працягласці штодзённай працы.

Праца работнікаў ва ўзросце да 18 гадоў, дапушчальных да здзелных работ, аплываецца па здзелных расцэнках, устаноўленых для дарослых работнікаў, з даплатай да тарыфнай стаўцы за час, на які працягласць іх штодзённай працы скарачаецца ў параўнанні з працягласцю штодзённай працы дарослых работнікаў.

Аплата працы школьнікаў, навучэнцаў каледжаў, якія працуюць у волны ад вучобы час, ажыццяўляецца прапарцыянальна адпрацаванаму часу ці ў залежнасці ад выпрацоўкі. Найменшыя могуць таксама устаўноўваць навучнічным даплатам да зароботнай платы.

Святлана БУСЬКО.

РАШЭННЕ КАНСТЫТУЦЫЙНАГА СУДА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ АБ УСТАНАЎЛЕННІ ПРАЦЭСУАЛЬНАГА ПАРАДКУ ВЫЗВАЛЕННЯ АД ВЫПЛАТЫ ДЗЯРЖАЎНАЙ ПОШЛІНЫ ЗА ПАДАЧУ Ў СУД СКАРГАЎ АБ УСТАНАЎЛЕННІ ПРАЦЭСУАЛЬНАГА ПАРАДКУ НА ПАСТАНОВЫ ПА СПРАВАХ АБ АДМІНІСТРАЦЫЙНЫХ ПРАВАПАРУШЭННЯХ

Констытуцыйны Суд Рэспублікі Беларусі ў складзе старшынству юючага — Старшыні Канстытуцыйнага Суда Міклашэвіча П.П., намесніка Старшыні Сяргеевай В.Г., суддзяў Бойка Т.С., Варановіча Т.В., Данілюка С.Я., Ізоткі У.П., Козыравай Л.Р., Марыскіна А.У., Падргушы В.В., Рабцава Л.М., Цікавенні А.Г., Чыгрынава С.П.

на падставе часткі восьмай артыкула 22 Кодэкса Рэспублікі Беларусі аб судаўладкаванні і статусе суддзяў

у парадку рэалізацыі права на ўнясенне Прэзідэнту Рэспублікі Беларусі, у палаты Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусі, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусі, іншыя дзяржаўныя органы ў адпаведнасці з іх кампетэцыйнай прапаўю ад неабходнасці ўнясення ў акты заканадаўства змянення і (або) дапаўнення

з удзелам прадстаўнікоў: Вярхоўнага Суда Рэспублікі Беларусі — Федарыова А.А., першага намесніка Старшыні Вярхоўнага Суда Рэспублікі Беларусі;

Генеральнай пракуратуры Рэспублікі Беларусі — Лашына А.М., намесніка Генеральнага пракурора Рэспублікі Беларусі;

Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусі — Каменкі В.Б., намесніка Міністра па падатках і зборах Рэспублікі Беларусі;

Міністэрства юстыцыі Рэспублікі Беларусі — Тушынскага І.Г., намесніка Міністра юстыцыі Рэспублікі Беларусі;

разгледзеў у судовым пасяджэнні зварот грамадзяніна Гоўшы С.К. аб наўняцці прабеўу ад адміністрацыйным працэсуальным заканадаўстве ў частцы рэгулявання пытанняў, звязаных з вызваленнем ад выплаты дзяржаўнай пошліны пры абскарджанні ў суд пастановы па справах аб адміністрацыйных правапарушэннях.

Прааналізаваўшы нормы Канстытуцыі Рэспублікі Беларусі (далей — Канстытуцыя), Працэсуальна-выканаўчага кодэкса Рэспублікі Беларусі аб адміністрацыйных правапарушэннях (далей — ПВКаБАП) і іншых заканадаўчых актах Рэспублікі Беларусі, а таксама меркаванні зацікаўленых дзяржаўных органаў, Канстытуцыйны Суд Рэспублікі Беларусі ўстаўноўвае наступнае.

1. У сваім звароце грамадзянін Гоўша С.К. указаў, што яго скарга, пададзеная на пастанову суда па справе аб адміністрацыйным правапарушэнні, была вернута без разгляду ў сувязі з нявыплатай дзяржаўнай пошліны, а хадзіццяў аб вызваленні ад выплаты дзяржаўнай пошліны ў сувязі з цяжкім матэрыяльным становішчам пакаіну суддзёў без задавальнення з-за адсутнасці ў ПВКаБАП нормы, якая прадуг-

леджвае магчымасць вызвалення ад дзяржаўнай пошліны. Па меркаванні заяўніка, выкладзеная акалічнасці сведчаць аб прабеўу ў заканадаўстве, чым парушаюцца гарантываныя Канстытуцыяй Рэспублікі Беларусі права кожнага на судовую абарону, роўнасць усіх перад законам і права без усякай дыскрымінацыі на роўную абарону праваў і законных інтарэсаў, паколькі нормы працэсуальнага заканадаўства іншых галін права, у тым ліку грамадзянскага і крымінальна-працэсуальнага, прадугледжваюць магчымасць вызвалення фізічных асоб ад судовых расходаў (працэсуальныя выдаткі) зыходзячы з іх маёмаснага становішча.

2. Ааналіз судовай практыкі і пазіцыі дзяржаўных органаў сведчыць аб розных падыходах да разумення і прымянення матэрыяльных і працэсуальных палажэнняў заканадаўства, якія рэгулююць спланіраванне дзяржаўнай пошліны пры абскарджанні пастановы па справах аб адміністрацыйных правапарушэннях.

Так, Вярхоўны Суд Рэспублікі Беларусі адзначае, што на практыцы агульныя суды прымяняюць пункт 2 артыкула 258 Падатковага кодэкса Рэспублікі Беларусі (далей — Падатковы кодэкс), які дае суду (суддзі) права зыходзячы з маёмаснага становішча фізічных асоб вызваліць іх ад выплаты дзяржаўнай пошліны за падачу скарг на ўсе судовыя пастановы, у тым ліку па справах аб адміністрацыйных правапарушэннях.

Генеральная пракуратура Рэспублікі Беларусі лічыць, што існуючы ў цяперашні час працэсуальны парадкак вызвалення ад выплаты дзяржаўнай пошліны за падачу скаргаў у суд, органы пракуратуры, далейшага ўдасканальвання заканадаўства ў частцы ўстаўноўлення дакладных крытэрыяў і падставы для надання льгот па выкладзе дзяржаўнай пошліны.

Міністэрства юстыцыі Рэспублікі Беларусі ўказвае, што норма артыкула 258 Падатковага кодэкса, якая ўстаўноўвае права суда (суддзі) поўнасцю або часткова вызваліць ад дзяржаўнай пошліны па судовых справах фізічных асоб зыходзячы з іх маёмаснага становішча, не прадугледжвае выключэння ў частцы спланіравання дзяржаўнай пошліны.

жаўнай пошліны пры абскарджанні судовых пастановы па справах аб адміністрацыйных правапарушэннях. Аднак дадзенае Міністэрства мяржуе, што канкрэтызацыя палажэнняў ПВКаБАП у частцы рэгламентацыі выплаты дзяржаўнай пошліны ў рамках адміністрацыйнага працэсу будзе спрыяць рэалізацыі канстытуцыйнага права кожнага на судовую абарону і за беспячэнню аднастайнага прававага рэгулявання падобных праваадносін нормамі розных галін заканадаўства.

Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусі займае пазіцыю, згодна з якой рэгуляванне пытанняў, звязаных з выплатай дзяржаўнай пошліны, у тым ліку пры падачы ў агульны суды фізічных асобамі скаргаў на пастановы па справах аб адміністрацыйных правапарушэннях, павінна ажыццяўляцца выключна нормамі падатковага заканадаўства. Па меркаванні гэтага Міністэрства, адсутнасць у ПВКаБАП прамой нормы, якая ўстаўноўвае магчымасць вызвалення ад выплаты дзяржаўнай пошліны, не з'яўляецца перашкодай для прымянення агульным судом (суддзёў агульнага суда), пракурорам нормай Падатковага кодэкса, што вызначаюць парадкак выплаты дзяржаўнай пошліны.

3. Ацэньваючы правыя падыходы да рэгулявання пытанняў вызвалення ад выплаты дзяржаўнай пошліны за падачу ў суд скаргаў на пастановы па справах аб адміністрацыйных правапарушэннях, Канстытуцыйны Суд зыходзіць з наступнага.

У адпаведнасці з Канстытуцыяй у Рэспубліцы Беларусі ўстаўноўваецца прынцып вяршэнства права (частка першая артыкула 7); дзяржава гарантуе правы і свабоды грамадзян Беларусі, замацаваныя ў Канстытуцыі, законах і прадугледжаныя міжнароднымі абавязальствамі дзяржавы (частка трэцяя артыкула 21); дзяржаўныя органы, службовыя і іншыя асобы, якім даверана выкананне дзяржаўных функцый, абавязаны ў межах сваёй кампетэнцыі прымаць неабходныя меры для ажыццяўлення і абароны правоў і свабод асобы (частка другая артыкула 59).

Кожнаму гарантуецца абарона яго правоў і свабод кампетэнтным, незалежным і непрадузятым судом у вызначаных законам тэрмінах; суды ажыццяўляюць правасуддзе на аснове Канстытуцыі і прынятых у адпаведнасці з ёй іншых нарматыўных актаў (частка першая артыкула 60, частка першая артыкула 112 Канстытуцыі).

Згодна з артыкулам 8 Усеагульнай дэкларацыі правоў чалавека кожны чалавек мае права на эфектыўнае аднаўленне ў правах кампетэнтнымі нацыянальнымі судамі ў выпадку парушэння яго

асноўных правоў, нададзеных яму Канстытуцыяй або законам.

Міжнародным пакам аб грамадзянскіх і палітычных правах замацаваны абавязак кожнай дзяржавы, што ўдзельнічае ў дадзеным Пацке, забяспечыць любой асобе, правы і свабоды якой парушаныя, эфектыўны сродкак прававой абароны, нават калі гэта парушэнне было здзейснена асобамі, якія дзейнічалі ў афіцыйнай якасці (падпункт «а» пункта 3 артыкула 2), а таксама развівае магчымасць судовай абароны (падпункт «б» пункта 3 артыкула 2).

У Заклучэнні Канстытуцыйнага Суда Рэспублікі Беларусі ад 23 чэрвеня 1999 г. «Аб адпаведнасці Канстытуцыі Рэспублікі Беларусі і міжнародна-прававым актам часткі другой артыкула 207, часткі першай артыкула 268, часткі першай артыкула 269 і часткі першай артыкула 291 Грамадзянскага працэсуальнага кодэкса Рэспублікі Беларусі» ўказана, што адной з рэальных гарантыі ажыццяўлення канстытуцыйнага права на судовую абарону і вынесення судамі законных і абгрунтаваных рашэнняў з'яўляецца права абскарджання і аспратэставання судовых пастанов. Судовае рашэнне не можа лічыцца справядлівым і правасудным, а судовая абарона — поўнай і эфектыўнай, калі дапушчана судовая памылка. Дзяржава абавязана гарантаваць абарону правоў і свабод чалавека і грамадзяніна ад судовай памылкі. Пры ўстаўноўленні парадкак ажыццяўлення правасуддзя ў заканадаўстве павінны быць прадугледжаны эфектыўны механізм (працэдура) выпраўлення такіх памылак.

Канстытуцыйны Суд пацвярджае дадзенае прававое пазіцыю і адзначае, што з прыведзеных вышэй палажэнняў Канстытуцыі і міжнародна-прававых актаў, удзельнікаў якіх з'яўляецца Рэспубліка Беларусі, вынікае абавязак дзяржавы ўстаўноўваць на заканадаўчым узроўні такі механізм рэалізацыі права на абскарджанне ў суд пастановы па справах аб адміністрацыйных правапарушэннях, у тым ліку працэсуальны парадкак вызвалення грамадзян ад выплаты дзяржаўнай пошліны, які гарантаваў бы кожнаму абарону яго правоў і свабод судом.

4. Згодна з Канстытуцыяй грамадзяне Рэспублікі Беларусі абавязаны прымаць удзел у фінансаванні дзяржаўных расходаў шляхам выплаты дзяржаўных падаткаў, пошлін і іншых плацяжоў (артыкул 56); ніхто не можа быць прымушаны да выканання абавязкаў, не прадугледжаныя Канстытуцыяй Рэспублікі Беларусі і яго законамі, ці да адмаўлення ад сваёй правоў (артыкул 58).

У адпаведнасці з падпунктам 1.1 пункта 1 артыкула 249 Падатко-

вага кодэкса аб'ектам абкладання дзяржаўнай пошлінай прызначаецца ў тым ліку рэзультат скаргаў, якія падаюцца ў агульны суды, касацыйныя і нагляднае скаргаў на судовыя пастановы, а пунктам 3 дадатку 14 да гэтага Кодэкса вызначаны стаўкі дзяржаўнай пошліны за падачу скаргаў на пастановы па справах аб адміністрацыйных правапарушэннях.

Нароўні з устаўноўленнем абавязку грамадзян па выкладзе дзяржаўнай пошліны за падачу ў агульны суды скаргаў на судовыя пастановы ў пункце 2 артыкула 258 Падатковага кодэкса замацавана права суда (суддзі) поўнасцю або часткова вызваліць ад дзяржаўнай пошліны па судовых справах фізічных асоб зыходзячы з іх маёмаснага становішча па аб'ектах абкладання дзяржаўнай пошлінай, не звязаных з ажыццяўленнем падпрымальніцкай дзейнасці.

Аналагічнае ўказанай норме падатковага заканадаўства палажэнне, якое прадугледжвае магчымасць вызвалення судом (суддзёў) фізічнай асобы ад выплаты дзяржаўнай пошліны, змяшчаецца і ў некаторых актах працэсуальнага заканадаўства, якія рэгламентуюць ажыццяўленне агульнымі судамі асобных відаў судаводства, у прыватнасці ў Грамадзянскім працэсуальным кодэксе Рэспублікі Беларусі (далей — ГПК).

У адпаведнасці з часткай першай артыкула 130 ГПК суд або суддзя маюць права поўнасцю або часткова вызваліць ад выплаты дзяржаўнай пошліны па судовых справах фізічных асоб зыходзячы з іх маёмаснага становішча па аб'ектах абкладання дзяржаўнай пошлінай, не звязаных з ажыццяўленнем падпрымальніцкай дзейнасці. У артыкуле 131 ГПК вызначаны парадкак падачы заявы аб вызваленні ад выплаты судовых расходаў (частка першая) і замацаваны абавязак грамадзяніна прылажыць да дадзенай заявы дакументы, якія сведчаць аб яго матэрыяльным і сямейным становішчы (частка другая).

Згодна з артыкулам 1.1 ПВКаБАП гэты Кодэкс — адзіны закон, што ўстаўноўвае парадкак адміністрацыйнага працэсу, які дзейнічае на тэрыторыі Рэспублікі Беларусі; нормы іншых заканадаўчых актаў, якія ўстаўноўваюць парадкак адміністрацыйнага працэсу, правы і абавязкі яго удзельнікаў, падлягаюць уключэнню ў ПВКаБАП (частка 2); парадкак адміністрацыйнага працэсу, устаноўлены ў дадзеным Кодэксе, з'яўляецца адзіным і абавязковым для ўсіх дзяржаўных органаў, іншых арганізацый і службовых асоб, якія вядуць адміністрацыйны працэс, а таксама для іншых яго удзельнікаў (частка 4).

Абскарджанне і аспратэставанне пастановы па справе аб адміністрацыйным правапарушэнні (глава 12 ПВКаБАП) з'яўляецца адной са стадыі адміністрацыйнага працэсу.

Часткай 3 артыкула 12.2 ПВКаБАП устаноўлена, што са скаргаў, якія падаюцца ў суд на пастановы па справах аб адміністрацыйных правапарушэннях, спланіравана дзяржаўная пошліна ў адпаведнасці з заканадаўчымі актамі, а нывыплата дзяржаўнай пошліны цягне вяртанне скаргі асобе, якая яе падала. У той жа час у ПВКаБАП не змяшчаецца нормаў, якія рэгламентуюць працэсуальны парадкак вызвалення фізічных асоб ад выплаты дзяржаўнай пошліны.

Адуцэнне такіх нормаў павінна быць ажыццяўлена ў шэрагу выпадкаў суды вяртаюць грамадзянам скаргі на пастановы па справах аб адміністрацыйных правапарушэннях без разгляду ў сувязі з нявыплатай дзяржаўнай пошліны, а хадзіццяў грамадзян ад выплаты дзяржаўнай пошліны зыходзячы з іх маёмаснага становішча па кідаюць без задавальнення з-за адсутнасці ў ПВКаБАП нормы, якая прадугледжвае магчымасць прыняцця судом (суддзёў) такога рашэння.

Акрамя таго, згодна з часткай 1 артыкула 12.2 ПВКаБАП па справах аб адміністрацыйных правапарушэннях могуць быць абскарджаны (аспратэставаны) і суд (вышэйстаячы суд) не ўступіўшы ў законную сілу пастановы яго суда, так і іншых органаў, якія вядуць адміністрацыйны працэс.

Такім чынам, нывыплата фізічнай асобай дзяржаўнай пошліны па скарге ў суд на пастанову органа, які вядзе адміністрацыйны працэс, цягне вяртанне скаргі асобе, якая яе падала. Тым самым абмяжоўваецца права кожнага на судовую абарону, паколькі ў адпаведнасці з пунктам 2 артыкула 258 Падатковага кодэкса права поўнасцю або часткова вызваліць ад дзяржаўнай пошліны па судовых справах фізічных асоб зыходзячы з іх маёмаснага становішча прадстаўлена суду (суддзі), а ў ПВКаБАП заканадаўчае рэгуляванне дадзенага пытання адсутнічае, што сведчыць аб прававым прабеле.

Апрача вышэйуказанага парадкак абскарджання і аспратэставання пастановы па справах аб адміністрацыйных правапарушэннях, якія не ўступілі ў законную сілу, артыкул 12.11 ПВКаБАП прадугледжвае часткова магчымасць абскарджання (аспратэставання) і перагляду пастановы па гэтай катэгорыі спраў, якія ўступілі ў законную сілу. Аднак у дадзеным Кодэксе нормы, якія рэгламентуюць парадкак вызвалення грамадзян ад выплаты дзяржаўнай пошліны пры абскарджанні ў судовым парадку такіх пастановы

прынятыя дзяржаўнымі органамі і службовымі асобамі рашэнні, у тым ліку пастановы па справах аб адміністрацыйных правапарушэннях. У сувязі з гэтым Канстытуцыйны Суд лічыць, што заканадавец павінен вызначыць працэсуальны парадкак вызвалення ад выплаты дзяржаўнай пошліны фізічных асоб зыходзячы з іх матэрыяльнага

■ Эксклюзіў

ІСНУЮЦЬ СТАРЫЯ І ВЕЛЬМІ ЦЕСНЫЯ СУВЯЗІ

Міністр зносіў Літвы Рымантас Сінкевічус аказвае на пытанні ўласнага карэспандэнта «Звязды» ў Лівне.

— Паважаны міністр, думаю, што Міністэрства зносіў, якім вы кіруеце, у суседняй Беларусі мае шмат розных інтарсаў. Ці ёсць у вас паразуменне з Міністэрствам транспарту і камунікацый Беларусі? Як адбываецца ўзаема сувязь?

— З кожным годам паліапаўнаважанае супрацоўніцтва літоўска-беларускае эканамічнае супрацоўніцтва. Павялічваецца аб'ём гандлю, растуць наш экспарт і інвестыцыі ў суседняй краіне. Усё гэта вельмі станоўча ўплывае і на эканамічны рост Літвы. Радуе, што ўклад транспартнага сектара ў рост канструктыўных эканамічных адносін спраўдзіў высокі. Аб'ём беларускіх транспартных грузаў праз Клайпедскі порт летась склаў каля 11 мільянаў тон. Беларускі транзіт складае 30,5% ад агульнага абароту порта. Насамрэч гэта вялікі лічы. Такія інтэнсіўныя праца немагчыма без цесных сувязяў з калегамі з Міністэрства транспарту і камунікацый Беларусі.

Хацелася б вылучыць некалькі фактараў двухбаковага супрацоўніцтва, якія аказваюць вельмі станоўчы ўплыў на транспартны сектар. Гэта выгадае географічнае становішча, эканамічныя выгоды ад паслуг, вялікі вопыт працы і добрыя суседскія адносіны.

Сёння ў праектах літоўска-беларускага супрацоўніцтва — не толькі павелічэнне перавозак грузаў, але і выкарыстання пасажырскага перавозкі паміж Мінскам і Вільнюсам, электрыфікацыя чыгуначнага маршрутаў, пашырэнне памежнай інфраструктуры і развіццё рэгіянальных адносін.

— Так, дзейнасць шматгранная. Падаюна яе канкрэтызаваць. Можна пачаць з чыгункі? Як літоўскія чыгуначнікі супрацоўнічаюць з беларускімі калегамі? Якія тут перспектывы росту супрацоўніцтва?

— Паміж літоўскімі і беларускімі чыгуначнікамі існуюць стараыя і вельмі цесныя сувязі, і яны заўсёды былі вельмі плённымі. Цяпер Беларуская чыгунка з'яўляецца бліжэйшым і найбуйнейшым партнёрам Літоўскіх чыгунак. Асабліва ў перавозцы грузаў. Амаль 80 працэнтаў грузаў перавозак чыгуначнікаў Літвы транспартуюць праз Беларусь.

Чыгункі генеруюць значную долю ВУП. Яны ўваходзяць у лік найбуйнейшых кампаній у Літве і Беларусі. Без чыгункі немагчыма развіваць актыўнае супрацоўніцтва паміж прадпрыемствамі дзвюх краін. Таму мы спадзяёмся і ў будучыні на добрасуседскія адносіны.

У апошнія гады АТ «Літоўскія чыгункі» вялікую ўвагу надае інтэрмодальным перавозкам. Ствараюцца грамадскія цэнтры лагістыкі ў Вільнюсе, Каўнасе і Клайпедзе. Магунтасі Клайпедскага марскога порта арыентаваныя і на беларускія грузы. Пастаянна павялічваецца інвестыцыі ў чыгуначную інфраструктуру.

Цудоўныя прыклады цеснага супрацоўніцтва — інтэрмодальныя кантэйнерныя цягнікі «Вікінг», «Сонца», «Меркуры». Тут мы таксама бачым перспектывы росту больш актыўнай і зладжанай каманднай працы, павелічэння грузапатокаў.

— Вы згадалі пра чаўночны цяг-

Міністр зносіў Літвы Рымантас СІНКЕВІЧУС.

нік «Вікінг», які злучае парты Украіны з Клайпедой, і «Сонца», што злучае Кітай з Літвой. Абодва гэтыя цягнікі праходзяць праз Беларусь. Якія тут бачыць перспектывы?

— Праект інтэрмодальнага цягніка «Вікінг» ажыццяўляецца з 2003 года. Гэта сумесны праект чыгунак Літвы, Беларусі і Украіны, якія злучаюць парты Клайпеды і Адэса (Львів-чэўск), «Вікінг» — правараны часам, адзначаны міжнароднымі ўзнагародамі і прызнаны на еўрапейскім узроўні праект. Да яго далучаецца ўсё больш дзяржаў, пашыраецца яго географія. «Вікінгам» зацікавіліся Скандынавія, Каўказ, краіны Чарнаморскага рэгіёна (Турцыя). Думаю, што гэты праект унёс вялікі ўклад ва ўмацаванне літоўска-беларускага супрацоўніцтва.

Інтэрмодальныя цягнікі «Саўле» («Сонца»), які злучае Літву з Кітаем, рухаецца праз Беларусь, Расію і Казахстан. Вядома, ён прыносіць карысць усім бакам. Гэты праект пачаўся параўнальна нядаўна, у канцы 2011 года, але яго патэнцыял, улічваючы вялікія рынкі і сувязь паміж Кітаем і Заходняй Еўропай, спраўдзілі вялікі. Праект з'яўляецца новым, таму няма такіх уражальных вынікаў, які ў «Вікінгу», але я не сумняваюся, што ў яго вялікая будучыня.

— Вы казалі, што Клайпедскі марскі порт прымае шмат беларускіх тавараў. Ці ёсць тут нескарыстаныя рэзервы?

— Мы накіраваны на павышэнне канкурэнтаздольнасці Клайпедскага порта, а таксама на прыцягненне большай колькасці грузаў з Беларусі і іншых краін. Таму вырашана палепшыць параметры інфраструктуры порта. Ужо паліпшаны стан пад'язных шляхоў. Вясной гэтага года з 13 да 14,5 метра паглыблены суднаходны канал. Паглыбляюцца і прычалы. Паглыбленне на 1,5 метра дазваляе павялічыць на 50—70 працэнтаў колькасць грузаў, які змяшчаецца ў адзін сухагруз. Гэта прыводзіць да эканоміі значнай сумы грошай за кошт транспартавання на моры.

Павышэнне канкурэнтаздольнасці марскога порта павялічае і канкурэнтаздольнасць калідора Беларусі — Клайпедскі порт, дае магчымасць расці таваразвароту. Дырэкцыя порта распрацавала доўгатэрміновую (да 2030 года) праграму развіцця Клайпедскага порта. Чакаецца, што ўжо праз пяць гадоў порт змож апрацаваць амаль 50 мільёнаў тон грузаў. Цалкам верагодна, што каля 30—35 працэнтаў ад агульнага абароту зоймуць беларускія тавары, што экспартуюцца ў розныя краіны свету.

— Ці ёсць нейкія праблемы ў галіне аўтатранспарту, у перавозцы грузаў з Беларусі і ў Беларусі? Ці

вычарпаны тут усе магчымасці? Не думаеце, што прыйшоў час пачыраць дарогу, якая злучае Вільнюс з Мінскам?

— Наколькі мне вядома, у перавозцы грузаў аўтамабільным транспартам у Беларусь і з Беларусі праблемы ўзнікаюць не таму, што недастаткова шырыня дарогі, а з-за доўгіх чэргаў на кантрольна-прапусковых пунктах.

Інтэнсіўнасць руху на дарозе А3 Вільнюс—Мінск не настолькі высокая, каб там ствараць рух у чатыры паласы. Цяпер на гэтай дарозе вядзецца рэканструкцыя 11-кіламетровага участку ад пункта перасячэння мяжы ў бок Вільнюса. Там будзе пабудавана дадатковая паласа, необходимая для спынення грузаваго транспарту.

— Цяпер пагаворым пра пасажырскае транспарт. Аднойчы, калі я хацеў вярнуцца дадому з Мінска ў Вільнюс, я не змог купіць білет на цягнік. Усе яны былі прададзены. Маршрут Вільнюс—Мінск—Вільнюс становіцца вельмі папулярным. Што робіцца, каб усе тыя, хто хоча падарожнічаць на цягніку, былі б задаволены, каб гэта паездка была больш кароткай па часе, больш камфортабельнай?

— Спраўдзіў, патак пасажыраў з Мінска ў Вільнюс і назад у апошнія

Амаль 80 працэнтаў грузаў перавозак чыгуначнікаў Літвы транспартуюць праз Беларусь.

гады значна павялічыўся. Толькі за восем месяцаў перавезена 227 тысяч пасажыраў, што на 37,5 працэнта больш, чым за аналагічны перыяд мінулага года.

Літоўскія чыгункі з 26 мая па маршруце Вільнюс—Мінск—Вільнюс пусцілі новыя дызельныя цягнікі. Была заменена і працэдур праверкі пасажыраў і багажу — яна цяпер ажыццяўляецца на Вільнюскай вакзале. Змяненне працэдур праверкі скараціла падарожжа на цягніку паміж сталіцамі Літвы і Беларусі на паўгадзіны — да дзвюх з паловай гадзін. Усе гэтыя новаўвядзенні — ужо другі этап праекта «Хуткі пасажырскае транспарт на чыгункі паміж Мінскам і Вільнюсам», які сумесна ажыццяўляюць літоўскія і беларускія чыгуначнікі.

На трэцім этапе гэтага праекта плануецца да 2015 года электрыфікаваць дарогу Новая Вільня — Маладзечна, замяніць дызельныя цягнікі электрацягнікам, якія змогуць развіваць хуткасць да 160 км за гадзіну, што дазволіць яшчэ больш скараціць час у дарозе. З Вільнюса ў Мінск можна будзе прыехаць за 2 гадзіны.

Трэба яшчэ падкрэсліць, што і цяпер цягнік Вільнюс—Мінск—Вільнюс з'яўляецца самым зручным і хуткім сродкам перамяшчэння для пасажыраў у абодвух кірунках.

— Гэтым летам у Друскінінкі адбыўся Беларускі-Літоўскі форум рэгіянальнага супрацоўніцтва. З гэтай нагоды з Гродна ў Друскінінкі прыпільві пасажырскае карабель. Ён быў сустрэты апладысмантамі. Ці няма ў міністэрства плануў з новага летняга сезона адрываць рэгулярныя пасажырскае або турыстычныя маршруты на Нёмане паміж Гроднам і Друскінінкаем, а можа нават Гродна—Каўнас?

— Урады Літвы і Беларусі падпісалі пагадненне аб суднаходстве на ўнут-

раных водных шляхах, а Міністэрства зносіў Літвы і Міністэрства транспарту і камунікацый Беларусі падпісалі пагадненне аб развіцці суднаходства на ўнутраных водных шляхах. Гэтыя пагадненні прызначаліся для аднаўлення суднаходства на рацэ Нёман праз літоўска-беларускую мяжу.

Створана і агульная літоўска-беларуская камісія, якая разглядае магчымыя на Нёмане плаваць прагулачым суднам, развіваць водны турызм, а таксама — для перавозкі пасажыраў і грузаў суднамі паміж Гроднам і Друскінінкаем, і магчыма, у Каўнас і далей — праз сістэмы каналаў у Польшчу і Германію.

Тым не менш у гэтым выпадку патрэбна некалькіх карэкцыя. Каб стварыць спрыяльныя ўмовы для навігацыі на гэтым адрэзку Нёмана, трэба ўнесці папраўкі ў дагавор Літвы і Беларусі аб прававым рэжыме дзяржаўнай мяжы. Сёння пагадненне прадуаджджае, што лінія мяжы праходзіць на сярэдняй талі і лодкі абедзвюх краін могуць ісці туды да гэтай лініі.

Міністэрства зносіў Літвы ўжо ініцыявала папраўкі згаданага дагавора. У хуткім часе новы варыянт дакумента будзе прадстаўлены Міністэрству транспарту і камунікацый Беларусі.

Хацеў бы таксама адзначыць, што цяпер будучае памежны пункт пропуску ў мястэчку Швендуборы. Пасля змянення прававога рэжыму мяжы і заканчэння будаўніцтва ў Швендуборы будучы створаны ўмовы, якія дазваляць ажыццявіць навігацыю па рацэ Нёман праз літоўска-беларускую мяжу.

— Гэтым летам на курорт у Палангу больш за ўсё прыбыло замежнікаў з Беларусі і Расіі. Рускія лятаюць рэйсамі Паланга—Масква—Паланга. Беларусы, на жаль, не могуць прыбыць на курорт паветраным транспартам. Яны прыязджаюць на аўтобусе, цягніку або асабістым аўтамабілі. Ці няма планаў наступным летам злучыць Палангу з Мінскам паветраным мостам? Думаю, гэта быў бы жыццяздольны праект.

— Гэта насамрэч добрая ідэя. Аз-рапорт Палангу ўжо некалькі гадоў працуе ў гэтым кірунку. Прыкладна ў канцы лета ўлетні сезон пачаць палёты Мінск—Паланга—Мінск. Ужо другі год вядуцца перамовы з авіякампаніяй «Белавія».

«Белавія», супрацоўнічаючы з турыстычнымі агенцтвамі, якія арганізуюць паездкі ў Літву, таксама вітае магчымасць лётаць у Палангу. Але, каб рэйсы былі рэнтабельнымі, патрабуецца дастатковая колькасць пасажыраў. Гэтаму маглі б спрыяць туроператары, якія ў стане купіць або прадаць частку білетаў.

Турыстычны інфармацыйны цэнтр Палангі прымае актыўны ўдзел у розных турыстычных выставах у Беларусі і прадстаўляе прывабнасць прымор'я. Колькасць адпачывальнікаў з Беларусі ў Паланзе кожны год павялічваецца на 12—15 працэнтаў. Такім чынам, патэнцыял для паветранага моста Мінск—Паланга павялічваецца з кожным годам, і сумесныя намаганні ўсіх зацікаўленых бакоў могуць быць паспяхова рэалізаваны.

— Дзякуючы за цікавае інтэрв'ю. Вітаўтас ЖЭЙМАНТАС. Фота аўтара.

«ТАНЕЦ МАРЫ», ДЗЕНЬ ЭКАНОМІКІ І «ХАРАСТВО ЖЫЦЦЯ»

Гэта назвы асобных мерапрыемстваў Тыдняў Германіі, якія ўжо дзсятыя раз праходзяць у Беларусі. Іх юбілейная праграма як ніколі цікавая і насычаная разнастайнымі мерапрыемствамі.

Напрыклад, Дзень нямецкай эканомікі. Яго ўжо сёмы раз вырашыў наладзіць у нашай краіне нямецка-беларускі эканамічны клуб і прадстаўніцтва нямецкай эканомікі ў Беларусі. Тэма Дня актуальная: «Прафесійныя кадры для эканомікі — канцэпцыя, вопыт, перспектывы». Бо, на думку арганізатараў Дня, сучаснае прафесійнае навучэнне і павышэнне кваліфікацыі спецыялістаў з'яўляецца асноўнай эфектыўнасці любой эканомікі, яе канкурэнтаздольнасці на сусветным рынку. Таму ў рамках Дня былі запланаваны пррэзентацыі і дыскусіі, знаёмства з нямецкім практычным досведам прафесійнага навучэння і павышэння кваліфікацыі спецыялістаў, новымі перспектывымі падходамі да гэтай справы. Асноўную ўвагу надалі праблематыцы сумеснай падрыхтоўкі спецыялістаў устаноў адукацыі і прадпрыемствамі. Невыпадкова да ўдзелу ў сустрэчах былі запрошаны прадстаўнікі дзельна вельмі колаў абедзвюх краін, беларускіх ведамстваў, федэральных міністэрстваў Германіі, прамыслова-гандлёвых палат, устаноў адукацыі.

Сярод запанавальных і забавляльных мерапрыемстваў вылучаецца дабрачынная акцыя. Да Тыдняў прымеркавана ўрачыстая перадача Лепельскаму раёну новай лячэбна-прафілактычнай установы фельчарска-акушэрскага пункта. ФАП

дазволіць аказваць даўрачэбную дапамогу прыкладна 1000 жыхарам сямі вёсак, у тым ліку 30 маладым шматдзетным сем'ям, 200 дзецям. Праект быў рэалізаваны дзякуючы дапамозе і сродак адміністрацыі Лепельскага раёна, нямецкіх ротаў-клуба і дабрачыннай арганізацыі Heim-statt Tschernobyl. Ініцыятар, Прэмія Бюхнера — найвышэйшая ўзнагарода ў сучаснай Германіі ў галіне прозы. Дык вось, у Рэспубліканскім тэатры беларускай драматургіі адбудуцца паказы перформанса. Гледзчы ўбачаць сцэнічны калях з драмы Бюхнера «Войцэц», у ходзе якой дзень камбінуюцца з тагачаснымі рэвалюцыйнымі песнямі, драма і харэаграфія — з медыамастацтвам.

Шэраг мерапрыемстваў Тыдняў разлічаны на студэнтаў і вучняў старэйшых класаў. Апошняя могуць паўдзельнічаць у конкурсе, які праводзіцца ў многіх еўрапейскіх краінах сярод школ — удзельнікі ініцыятывы «Школы: партнёры будучыні».

Вучні павінны прэзентаваць самую цікавую, на іх погляд, з прачытаных ім кіні сучаснай нямецкай літаратуры для моладзі. Журы выбяры пераможцу, які паедзе ў 2014 годзе на фінал конкурсу ў Санкт-Пецярбург. А студэнтаў, аспірантаў, маладых даследчыкаў запрашаюць прыняць удзел у Дні маладога вучонага, які ладзіцца разам Нямецкай службай акадэмічных абменаў (DAAD), БДУ і БНТУ. Ёсць магчымасць сустрэцца з нямецкімі навукоўцамі, падыскаваць, абмяняцца думкамі, паказаць свае навуковыя працы, магчыма, дамоўцца аб сумесных праектах.

Леанід ТУГАРЫН.

СУЛАДЗЕ МОЎ, ЛІТАРАТУР, КУЛЬТУР

У Кіеве 8 кастрычніка з удзелам Выдавецкага дома «Звязда» адбудзецца прэзентацыя кнігі беларускіх і ўкраінскіх пісьменнікаў «Залатая струна».

Зборнік сучаснай паэзіі і прозы, які адкрываецца вершамі Героя Украіны Барыса Алініна, выдадзены ў Мінску ў межах серыі «Сугучча сэрцаў». Беларуская літаратура прадстаўлена творами Васіля Быкава, Алеся Пысьмянкова, Алеся Жукі, Зінаіды Дудзюк, Вітаўта Чаропкі, Вадзіма Спрычана, Алеся Бадака, Таццяны Сівец.

Прэзентацыя адбудзецца ў вялікай зале кіеўскага Дома пісьменнікаў, — расказала «Звяздзе» вядомы ўкраінскі празаік Галіна Тарасюк, якая ў многім паспрыяла збіранню ўкраінскай часткі кнігі «Залатая струна». — Арганізатары такой святачнай імпрэзы — Нацыянальны Саюз пісьменнікаў Украіны, Дзяржжамтэлерадзіе, Украінскі фонд культуры. У межах сустрэчы аўтараў і чытачоў адбудзецца і

пасяджанне «круглага стала» па тэме «Сугучнасць: мова і літаратура ў кантэксце гісторыка-культурнай спадчыны». А яшчэ запланаваны творчы вечар украінскіх і беларускіх пісьменнікаў на творчым аддзяленні Інстытута філалогіі Кіеўскага нацыянальнага ўніверсітэта.

А Выдавецкі дом «Звязда» пазнаёміць украінскіх сяброў з і іншымі творчымі праектамі, дзе ў апошнія гады былі прадстаўлены класіка і сучаснае мастацкае слова Украіны: зборнік паэзіі народаў свету «Луннасць» (кіліа аднаго перакладчыка — Міколы Мятлічка, які пераўвасобіў на мову Купалы вершы Тараса Шаўчэнкі, Уладзіміра Сасоры, Алесы Юшчанкі, Міхаіла Шаўчэнкі), кнігі Ніны Мацяш «У прыгаршчах ветру» і «Гарнуць душою да слова», дзе прадстаўлены пераклады вершаў украінскіх паэтаў розных пакаленняў.

Мікола БЕРЛЕЖ.

■ Транспартны вектар

КАБ МАСКОЎСКІЯ ЗАТОРЫ НЕ ПРЫЙШЛІ Ў МІНСК...

У пачатку наступнага года ў Мінску запусціць першую групу аўтобусаў з сістэмай электроннай аплаты праезду. Асноўнай яе асаблівасцю стане дыферэнцыраваная аплата за праезд у залежнасці ад працягласці паездкі. І гэта не адзінае новаўвядзенне, якое ў хуткім часе кажа жыхароў сталіцы.

«Грамадскі транспарт у нашай краіне развіваецца не зусім адэкватнымі тэмпамі, што паскарае рост колькасці аўтамабіляў», — заявіў на прэс-канферэнцыі, прысвечанай развіццю грамадскага транспарту ў Беларусі, Уладзімір САСНОЎСКІ, старшыня праўлення рэспубліканскага грамадскага аб'яднання «Беларускі саюз транспартнікаў». Вялікая колькасць машын на дарогах пагражае як экалагічнымі праблемамі (70% выхдаў у атмасферу ў Беларусі — выхалпныя газы), так і вя-

лікімі заторамі, ад якіх зараз пакутуюць Масква і Санкт-Пецярбург.

Каб стаць паўнацэнным канкурэнтам аўтамабілям, грамадскі транспарт павінен быць хуткім і камфортным. У Мінску зараз ідзе рэканструкцыя транспартных шляхоў, яшчэ да канца гэтага года адновіцца тралейбусныя маршруты па вуліцах Кабушкіна, Ташкенцаў, Маякоўскага, адкрывацца дыспетчарская станцыя «Сухарава-5». Таксама сёлетня плануецца скончыць рэканструкцыю трамвайных шляхоў у Зялёным Лузе.

Ідзе праца па праектаванні трэціх ліній метро. Пераздачным будучы не толькі станцыі «Купалаўская» і «Кастрычніцкая», але і «Фрунзенская», «Плошча Леніна». У 2014 годзе сістэма аплаты за метро будзе мадэрнізавана — можна будзе карыстацца звычайнай банкаўскай карткай замест праязных або жетонаў.

■ Спартыўны інтарэс

ВЫСОКАЯ ДОЛЯ ІМПОРТУ...

Памятаеце, як Панікоўскі ўкраў у мільянера Карэйкі гры, думаючы, што яны залатыя? Калі б сёння такі злодзей знайшоўся, дык, разжыўшыся гантэлямі са звычайнага магазіна спартыўных тавараў, ён, напэўна, разбагацеў бы — калі яны і не залатыя, то як мінімум з нейкіх каштоўных рэдказемельных металаў, маркуючы па цнах гэтых неадмысловых спартыўных прылад...

Адзін Кітай...

Як той казаў, для «чысціні эксперымента» наконт цэн і асартыменту спорттавараў мы выбралі два спецыялізаваныя гандлёвыя пункты розных формаў уласнасці ў цэнтры Мінска, якая адна насупраць другой, і пачалі выбіраць спартыўны рыштунк менавіта з гантэляў. У краме расійскага ўласніка 500-грамовая гантэль (адна, а для заняткаў жа патрэбны дзве) каштуе 25 тысяч, шасцікілаграмавая, пакрытая пластыкам — ужо 150 тысяч. У гэтай жа краме добры выбар велатэрэнажораў — ад трох з паловай мільёнаў (Кітай) да 11 з лямкам (Германія). Ролікавая канькі — выключна кітайскай вытворчасці, як і сумачкі да іх, накаленнікі і налакотнікі. Веласпеды дарожныя — таксама з гэтай краіны. Дакладней, кітайская ў іх толькі рама, а перадачы, зорачкі, супарты — з выдатных брэндаў.

Гэтаксамі і са спартыўна-турыстычнымі вопытамі — Тайван, Інданезія, Кітай... І нельга там сказаць, каб сярод куртак, абутку было нешта менавіта для спорту. Усё прыдатнае і для звычайных аматараў спартыўнага стылю.

Адміністратар залы гэтага магазіна Таццяна, у якой я пацкавіўся пра абсалютную адсутнасць тавараў мясцовай вытворчасці, адразу ж унесла яснасць: — Мы найбольш расійскаму ўласніку, таму і прадаём расійскія тавары...

— А дзе яны, расійскія спорттавары? Тут жа ў асноўным з Азіі, крыху з Еўропы...

Тут наш дыялог прыпыніўся...

— А якія спорттавары беларускія асабіста вам вядомыя? — Ведаю веласпеды мінскія «Аист»...

Румынская стужка беларускага колеру

...Кіруемся ў краму літаральна насупраць, праз вуліцу. Пачынаем аглядаць гантэляў. Простая 6-кілаграмавая, з чорнага металу, беларускай вытворчасці — 125 тысяч. Такая ж па вазе, таксама беларускай вытворчасці, але наборная — ужо 482 тысячы, а 15-кілаграмавая — амаль 880 тысяч... Прызнаюся, логікі ў цнах зразумець не змог... Штангі — выключна імпортныя. Каб падабраць сабе па сілах, трэба купіць грыф і адпаведную колькасць «бліноў». Напрыклад, 40-кілаграмавая «заважыць» недзе 1 мільён 300 тысяч...

Папулярныя сярод дзяцей і дарослых «ролікі» і звычайныя канькі і ў гэтай краме выключна імпортныя, як і мячы футбольныя, валейбольныя, баскетбольныя, як даміно, шашкі, шахматы, ракеткі для абодвух тэнісаў, ігральныя косі і нават спартыўныя світкі. Трохі смешна, але набор настольнага «Рускага ласто» — таксама кітайскай вытворчасці. Відэа, не вырабляюць у Беларусі і крэйд, бо яе маленькі кавалачак для націрання бильярднага кія прывезены аж з Румыніі. Невялікія гімнастычныя-турыстычныя дыванчыкі, на якіх можна і ў палатцы спаць, і ў пакоі гімнастыкай займацца — таксама расійскай, венгерскай і кітайскай. Стужка для медальёў колераў нашага сцяга пад назвай «алімпійска-ская» — з Румыніі...

Разгляд вышэйназваных папулярных тавараў завяршыўся пытаннем да адміністратара пра наяўнасць нашых, айчынных вырабаў для спорту і турызму. Паказалі, акрамя гантэляў, секундары, майкі, курткі, спальныя мішкі, абутак, залпачнікі, крэслы і шэзлонгі, сумкі-тэрмасы, мангалы, кацялкі і скакалкі. Зімою бываюць славутыя тэхнакскае лыжы, курткі ў адпаведнасці з сезонам...

«Вынаходзіць веласпед не будзем»...

Карацей кажучы, калі б нехта з мясцовых аматараў спорту захацеў экіпіравацца выключна айчыннымі вырабамі, дык свае спартыўныя памкненні яму прыйшлося б задаволіць амаль выключна такой-сякой універсальнай вопраткай і абуткам, веласпедам, гантэлямі, шэзлонгам, мангалам са скакалкай ды секундары. Не нарта важнецкая атрымалася б экіпіроўка, што і казаць...

І гэта ў краіне, дзе любяць спорт, дзе ёсць дзсяткі вядомых на ўвесь свет спартсменаў, дзсяткі спартыўных школ і сотні спартыўных секцый і дзе, урэшце, імкненне да здаровага ладу жыцця ўзведзена ў ранг дзяржаўнай палітыкі!

Праўда, парадавалі словы начальніка аддзела матэрыяльна-тэхнічнага забеспячэння нацыянальных камандаў прадпрыемства «Белспартзабеспячэнне» Вадзіма Казлоўскага:

— Апануць любую нашу каманду для алімпіяды, для чэмпіянату свету, набыць для нашых зборных трэніровачныя касцюмы — гэта мы можам з дапамогай нашых беларускіх вытворцаў. І, як вядома, на спарборніцтвах любога ўзроўню нашы спартсмены выглядаюць выключна дастойна! Разам з тым мы ведаем, што робіць лепшыя ў свеце канькі, байдары і каноз, шыпоўкі, красюўкі, таму «вынаходзіць ровар

ЧПТУП «Пчелат и М» ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА по продаже недвижимого имущества, принадлежащего ЧПТУП «Пчелат и М» со снижением цены на 19%

№ лота	Наименование имущества	Начальная цена лота, без НДС, руб.	Задаток в размере 5%, без НДС, руб.
1	Здание детского сада с инв. № 310С-22236 общей площадью 1059,0 кв.м, расположенного по адресу: Гомельская область, Гомельский р-н, Долголесский с/с, д. Долголесье, ул. Центральная, 58 а, расположенное на земельном участке, площадью 0,6486 га	558661860	27933093

Организатор торгов: **управляющий в деле о банкротстве ООО «Диспонт»:** г. Гомель, ул. Молодости, 5.
 Продавец: ЧПТУП «Пчелат и М», г. Гомель, ул. Лепешинская, д. 7, к. 1.
 Задаток перечисляется до 01.11.2013 г. (включительно), на р/с № 3012540284017 в ЦУБ № 2 дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гомельской области, г. Гомель, МФО 153001739, УНП 490556767.

Условия продажи – без условий.
 Шаг аукциона в размере 5% (31 036770 рублей) от начальной цены.
 После окончания торгов с победителем подписывается протокол и в течение 20 дней заключается договор. Победитель торгов обязан оплатить стоимость покупки в течение 30 дней после подписания протокола. Победителем аукциона признается участник, предложивший наибольшую цену покупки.

В случае признания торгов несостоявшимися, в связи с подачей заявления на участие в них только одним участником, возможна продажа лота этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5%. Затраты на организацию и проведение торгов, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам торгов документации, необходимой для их проведения, возмещаются победителем торгов.
 Для участия в аукционе необходимо подать письменное заявление установленной формы (подорожной по тел.) с приложениями: копии платяжного поручения о внесении суммы задатка, для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей – заверенная копия свидетельства о гос. регистрации; для физ. лиц – копия паспорта либо иного документа, удостоверяющего личность.

Срок подачи заявления: с момента выхода настоящего объявления до 16.00 01.11.2013 года по адресу: г. Гомель, ул. Молодости, 5.
 Дата, время, место проведения открытого аукциона: 04.11.2013 года в 10.00, г. Гомель, ул. Молодости, 5.

По вопросам участия в аукционе и приобретения имущества должника обращаться по телефонам: 8-029-767-88-05, тел./факс 8-0232-68-25-50. Дополнительная информация содержится на сайте www.disponent.by

Иностранное обязательство с ограниченной ответственностью «Миатон»

(УНП 100799264)
 220073, г. Минск, пер. Загорный, 1-й, д. 20, 9 этаж, каб. 20)
НАСТОЯЩИМ УВЕДОМЛЯЕТ О СВОЕЙ РЕОРГАНИЗАЦИИ путем выделения из ИООО «Миатон» нового юридического лица Общества с ограниченной ответственностью «Миатон-Паркин».
 Реорганизация проведена на основании решения внеочередного общего собрания участников ИООО «Миатон» от 30 сентября 2013 года.
 Требования кредиторов могут быть предъявлены не позднее 30 дней с даты опубликования настоящего уведомления о реорганизации по адресу: 220036, г. Минск, пр-т Дзержинского, 5, оф. 413, тел./ф. (8017) 328 15 70.

Извещение о проведении 14 октября 2013 года повторных торгов по продаже единым комплексом имущества, принадлежащего ОАО «Минскремстрой»

Предмет торгов (сведения о продаваемом имуществе)	Инв. № кадастровый	Инв. № бух.
A 2/к Административно-бытовой корпус общей площадью 636,4 кв.м (здание административно-хозяйственное)	500/С-30771	
Б 1 ж/б. Здание специализированное для производства строительных материалов общей площадью 257,9 кв.м (здание специализированное для производства строительных материалов)	500/С-30770	
Д 1/жб. Насосная с битумохранилищем общей площадью 559 кв.м (здание специализированное иного назначения)	500/С-33181	
В 1/к. Трансформаторная общей площадью 45 кв. м (здание специализированное энергетике)	500/С-30301	
Г 1/бл. Здание специализированное складов общей площадью 156 кв.м (здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ)	500/С-30776	
асфальтовое покрытие	417032	
очистные сооружения	418032	
ограждение	419032	
камера ЦО-70	420413	
камера ЦО-70	420414	
камера ЦО-70	420415	
камера ЦО-70	420416	
камера ЦО-70	420417	
камера ЦО-70	420418	
трансформатор ТМ-250	420419	
трансформатор ТМ-250	420420	

Сведения о земельном участке	Кадастровый номер
Сведения о земельном участке	500000000001000518, площадь – 1,1996 га, назначение – эксплуатация и обслуживание зданий и сооружений узла битумных мастик
Местонахождение продаваемого имущества	г. Минск, ул. Селицкого, д. 37
Сведения о продавце	ОАО «Минскремстрой», ул. Интернациональная, 5, 220050, г. Минск
Сведения об организаторе торгов	УП «Минский городской центр недвижимости», ул. К. Маркса, 39, к. 10, 220030, г. Минск
Начальная цена предмета торгов (с учетом НДС)	13 209 425 845 белорусских рублей
Сумма задатка	1 000 000 000 белорусских рублей
Наличие обременений	аренда

Торги проходят в форме открытого аукциона на повышение начальной цены.

Торги проводятся в соответствии со ст.ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже имущества ОАО «Минскремстрой», утвержденным организатором торгов.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона, внесшие задаток, а также предоставившие организатору торгов следующие документы: заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); копию устава (для юридических лиц); копию платяжного документа о внесении задатка; документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также, при необходимости, иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток перечисляется на расчетный счет УП «Минский городской центр недвижимости»: № 3012104971019 в региональной дирекции № 700 ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, код 153001369, УНП 190398583 в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе.

Торги проводятся в форме открытого аукциона на повышение начальной цены. Прием документов, консультации по вопросам участия в аукционе и ознакомление с имеющейся документацией осуществляются по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. № 6, с 7 октября 2013 г. по 31 октября 2013 г. включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Телефоны для справок: (017)327-48-36 (УП «Минский городской центр недвижимости»), (017)200-99-78, (029)350-46-23 (ОАО «Минскремстрой»).

ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению РУПП «Белпочта» (продавец) извещает о проведении 04 ноября 2013 года открытого аукциона по продаже права на заключение договора аренды недвижимого имущества по продаже имущества в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20, кабинет 2-8

Сведения о балансодержателе: Гомельский филиал РУП «Белпочта», г. Гомель, ул. Советская, 8, тел. 8(0232) 74 07 33

№ лота	Наименование, адрес объектов	Адрес объектов	Начальная цена продажи лота, с учетом НДС, бел. руб.	Задаток, с учетом НДС, бел. руб.
Капитальное строение, здание РУПП, инв. № 340/С-28644, помещения на 2-м этаже. Коэффициент спроса – 3,0; базовая ставка – 0,2; коэффициент месторасположения – 1,0.				
1	Помещение 22,0 кв.м	г. Речица, ул. Советская, 66	473 000	47 300
2	Помещение 12,5 кв.м		268 750	26 900
3	Помещение 13,6 кв.м		292 400	29 250
4	Помещение 27,4 кв.м		589 100	58 900
Капитальное строение, здание районного узла связи и автоматической телефонной станции, инв. № 320/С-19733, помещение на 3-м этаже. Коэффициент спроса – 3,0; базовая ставка – 0,25; коэффициент месторасположения – 1,0.				
2	Помещение 11,5 кв.м	г. Жлобин, ул. Первомайская, 76	247 250	24 750

Условия пользования – для размещения офиса, складских помещений, оказания услуг, осуществления розничной торговли, организация производства (кроме вредных производств).

Срок подачи заявления – По 01 ноября 2013 г. в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00, по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, к. 2-8

Дата, время, место проведения аукциона – 04 ноября 2013 г. в 11.00 по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, к. 2-8, ОАО «Гомельоблреклама» Филиал «Эксперт-Услуга»

Номер р/с для перечисления задатка – Р/с 3012021020054 в ЦУБ № 305 филиала 302 ОАО «АСБ Беларусбанк» МФО 151501664, УНП 400395996, получатель – Гомельский филиал РУП «Белпочта»

Условия продажи: Срок аренды – 5 лет, шаг аукциона 10%. При заключении договоров аренды ставка арендной платы может быть скорректирована с учетом обязательности применения в соответствии с Указом Президента Республики Беларусь от 29.03.2012 г. № 150 понижающих или повышающих коэффициентов в зависимости от вида деятельности, осуществляемой на арендуемых площадях, и категории арендатора. В случае единственного участника торгов, ему будет предложено приобрести лоты по начальной цене, увеличенной на 5 (пять) процентов. Победитель аукциона (лицо, приравненное к победителю аукциона) в течение 3 рабочих дней со дня его проведения обязан в установленном порядке перечислить на текущий (расчетный) счет арендодателя сумму, за которую продан предмет аукциона, за вычетом внесенной им суммы задатка, а также возместить организатору аукциона затраты на его организацию и проведение. С участником, ставшим победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю аукциона), в течение 10 рабочих дней после проведения аукциона и подписания протокола будут заключены договоры аренды недвижимого имущества.

Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на официальном сайте организатора торгов gomeloblr.klamba.by

Дополнительная информация по телефону организатора аукциона: 8 (0232) 74-59-73, 74-17-34

Данная проектная декларация отменяет действие проектной декларации строителя жилых домов №№ 10, 11 (по генплану) комплекса многоэтажных жилых домов в агрогородке Сеница Сеницкого сельсовета Минского района Минской области, опубликованной в газете «Звязда» 21 июня 2013 г. (№ 113 (27478)).

Информация о застройщике Общество с ограниченной ответственностью «Витасанплюс» (ООО «Витасанплюс».)

Место нахождения: г. Минск, ул. Сурганова, д. 61, помещение 515.

Режим работы: понедельник – пятница с 9.00 до 18.00, обеденный перерыв с 13.00 до 14.00, выходные дни – суббота, воскресенье.

Государственная регистрация застройщика: Общество с ограниченной ответственностью «Витасанплюс» зарегистрировано Минским городским исполнительным комитетом 4 июля 2011 г. в Едином государственном реестре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 190262038.

Характеристика строящихся многоквартирных жилых домов: Минская область, Минский район аг. Сеница, район ул. Набережной, местного проезда, ул. Я. Купалы, ул. Коммунальной.

Местонахождение строящихся многоквартирных жилых домов: Минская область, Минский район аг. Сеница, район ул. Набережной, местного проезда, ул. Я. Купалы, ул. Коммунальной.

Характеристика строящихся многоквартирных жилых домов: два 10-этажных 49-квартирных односекционных жилых дома с теплоточлом (типовые блок-секции БС-41 серии М111-90 производства ОАО «МАПИД»). Фундаменты – железобетонные связи с монолитным железобетонным ростверком. В жилом доме предусмотрены поквартирные системы отопления с устройством индивидуальных узлов учета тепла. Системы отопления – горизонтальные двухтрубные, ветки систем монтируются из полиэтиленовых труб, проложенных в подгоудке пола в защитной гофрированной трубе. В качестве нагревательных приборов к установке приняты радиаторы стальные панельные тип «Лидея». Водоснабжение запроектированных объектов предусматривается от наружной сети водопровода. Для поквартирного учета холодной и горячей воды предусмотрены счетчики СВХ-15 и СВГ-15. В каждой квартире предусмотрено устройство внутриквартирного пожаротушения. В жилых домах выполняются автоматизированные системы контроля и учета электроэнергии (АСКУЭ-3Б). Для телефоники объектов проектом предусматривается построение пассивной оптической системы (PON), обеспечивающей возможность подключения телефонных аппаратов, цифрового телевидения и интернета. Установка оптических сетевых терминалов (ONT), которые включаются в абонентские розетки и обеспечивают подключение телефонных аппаратов, телевизионных приемников и компьютеров выполняется РУП «Белтелеком». Общее количество квартир в домах №№ 10, 11 – 98, в том числе: однокомнатных – 40 ед., двухкомнатных – 38 ед., трехкомнатных – 18 ед., четырехкомнатных – 2 ед. Чистовая отделка квартир, предназначенная для коммерческой реализации, не выполняется.

Количество предлагаемых объектов долевого строительства: 40 единиц.

Цены на объекты долевого строительства: однокомнатные квартиры – 12 000 000 рублей за 1 кв.м общей площади; двухкомнатные квартиры – 11 000 000 рублей за 1 кв.м общей площади; трехкомнатные квартиры – 9 500 000 рублей за 1 кв.м общей площади.

Условия оплаты: оплата цены объекта долевого строительства производится должником единовременно не позднее 5 (пяти) календарных дней с момента регистрации договора создания объекта долевого строительства в местном исполнительном и распорядительном органе. По согласию сторон оплата цены объекта долевого строительства может быть произведена должником поэтапно в установленный договором период по графику платежей. По согласию сторон доплата может быть предоставлена скидка от общей стоимости квартиры.

Условия возможного изменения цены строительства застройщиком в одностороннем порядке: изменение статистических индексов стоимости строительно-монтажных работ,

изменение законодательства об уплате косвенных налогов.

Права застройщика на земельный участок: решение Минского районного исполнительного комитета (Минский райисполком) от 10 июня 2013 г. № 3308 «О разрешении на строительство»;

Свидетельство (удостоверение) № 600/212 – 17397 о государственной регистрации в отношении земельного участка с кадастровым номером 623686605101001077, расположенного по адресу: Республика Беларусь, Минская обл., Минский р-н, Сеницкий с/с, аг. Сеница, площадь – 0,7040 га, назначение – Земельный участок для строительства комплекса многоэтажных жилых домов не повышенной комфортности (№№ 10, 11 по генплану), составлено Республиканским унитарным предприятием «Минское областное агентство по государственной регистрации и земельному кадастру» 21 мая 2013 г.

Границы земельного участка: с запада – ул. Набережная, с юга – ул. Коммунальная, с востока – ул. Я. Купалы, с севера – местный проезд.

Площадь земельного участка: 0,7040 га. Элементы благоустройства: проектом предусмотрено полное благоустройство территории с организацией подъезда, парковки общей вместительностью на 24 машиноместа, тротуаром для пешеходов шириной 1,5 м, дорожки и площадки к жилому дому из бетонной плитки. На территории строительства жилого дома запроектирована площадка для чистки вещей, площадка для отдыха и детская игровая площадка. Территория оборудована малыми формами архитектуры. Транспортное обслуживание жилого дома предусмотрено с ул. Я. Купалы.

Количество в строящихся жилых домах и иных объектах недвижимости само-

УП «МИНСКИЙ ГОРОДСКОЙ ЦЕНТР НЕДВИЖИМОСТИ» 6 ноября 2013 г. проводит открытый аукцион № 15-А-13 на право заключения договоров аренды земельных участков в г. Минске

Вид аукциона: открытый (на повышение начальной цены). Предмет аукциона: право заключения договора аренды земельного участка. Аукцион проводится в порядке, установленном постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 № 462. На торги выставляются право аренды на 5 лет 8 земельных участков для строительства объектов недвижимости в г. Минске:

№ п/п	Месторасположение земельного участка	Кадастровый номер земельного участка	Площадь, га	Функциональное назначение предлагаемого объекта строительства	Начальная цена предмета аукциона (бел. руб.)	Сумма задатка (бел. руб.)	Расходы на подготовку документации для проведения аукциона (бел. руб.)	Условия, предусмотренные в решении Мингорисполкома об условиях земельного участка для проведения аукциона и иные условия аукциона
1	В транспортной развязке в районе пересечения 1 Минской кольцевой автодороги – Долгиновского тракта (между старой и новой трассой)	500000000007006598	0,5127	Объект придорожного сервиса с мойкой автомобилей, помещениями торговли и общественного питания	809 721 920	150 000 000	6 106 833	–
2	В микрорайоне Сухарёво-6	500000000006006933	0,1833	Блок бытового обслуживания	294 909 720	30 000 000	16 224 303	–
3	ул. Селицкого	500000000002008141	0,3069	Магазин	462 710 010	50 000 000	18 389 113	–
4	ул. Брестская	500000000004004953	0,0700	Детское кафе	119 886 000	20 000 000	14 259 303	–
5	ул. Барамзиной в жилом районе Сокол	500000000004004553	0,2000	Многофункциональный комплекс с объектами общественного питания, торговли и обслуживания населения	240 638 920	25 000 000	4 616 907	–
6	ул. Фучика – ул. Ангарская	500000000002007550	0,1500	Объект общественного питания на 50 посадочных мест с магазином и кулинарией	246 645 400	25 000 000	4 722 152	–
7	В районе ул. Красная Слобода – ул. Голледа, поз.8.9 в соответствии с детальным планом	500000000002007879	0,3000	Объект общественного назначения (возможные функции: торговля, общественное питание, бытовое обслуживание, административно-деловые)	540 479 640	55 000 000	10 562 297	–
8	ул. Матусевича	500000000006006046	0,4000	Размещение детских аттракционов на земельном участке в парке 60-летия Октября	807 621 290	81 000 000	4 786 333	–

Сведения о наличии инженерных коммуникаций на указанных земельных участках и их характеристики содержатся на плано-картографических материалах в составе земельно-кадастровой документации. Инженерное развитие инфраструктуры застраиваемой территории участков осуществляется в соответствии с техническими условиями на инженерно-техническое обеспечение соответствующего объекта, выданными эксплуатирующими и согласующими организациями (согласно перечню, установленному Минским горисполкомом).

Аукцион состоится 6 ноября 2013 г. в 11⁰⁰ по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов.

Для участия в аукционе необходимо: внести задаток (задатки) не позднее 31 октября 2013 г. в вышеуказанном (графа 7 таблицы) размере (в случае участия в торгах в отношении нескольких земельных участков – задаток вносится для каждого из предметов аукциона), перечисляемый на расчетный счет № 364100000016 в ОАО «АСБ Беларусбанк», код банка – 795, УНП – 100690830, назначение платежа – 04002, получатель – Финансовое управление Мингорисполкома (задатки вносятся в белорусских рублях в суммах согласно настоящему извещению);

предоставить в УП «Минский городской центр недвижимости» – организатору аукциона следующие документы:

заявление на участие в аукционе;

документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков), с отметкой банка;

подписанное соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (в двух экземплярах) установленной формы, включающее обязательство по уплате в соответствии с законодательством штрафных санкций и иные требования.

дополнительно представляется: гражданином – копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования;

индивидуальным предпринимателем – копия свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя без нотариального засвидетельствования;

представителем гражданина или индивидуальным предпринимателем – нотариально удостоверенная доверенность;

представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии устава и свидетельства о государственной регистрации юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица;

представителем или уполномоченным должностным лицом иностранного юридического лица – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения

(выписка должна быть произведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе) либо иной эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык, легализованные в установленном порядке доверенности или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык;

представителем иностранного гражданина – легализованная в установленном порядке доверенность, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан, индивидуальные предприниматели и юридические лица, уполномоченные должностные лица юридических лиц предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

Приним документов, консультации по вопросам участия в аукционе и ознакомление с имеющейся документацией осуществляются по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. № 6, с 7 октября 2013 г. по 31 октября 2013 г. включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 18.00 (по пятницам – до 16.45).

Торги в отношении каждого земельного участка проводятся при условии наличия двух или более участников. Победителем торгов по каждому предмету аукциона признается участник, предложивший наиболее высокую цену.

Победитель аукциона либо единственный участник несостоявшегося аукциона, выразивший согласие на приобретение земельного участка, как единственный, подавший заявление на участие в аукционе, в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся, до обращения за государственной регистрацией в отношении земельного участка обязан:

– внести плату за предмет аукциона (часть платы – в случае предоставления расписки ее внесения);

– возместить Минскому горисполкому расходы по подготовке документации для проведения аукциона;

– выполнить условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставлении его победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона;

– возместить организатору аукциона затраты на организацию и проведение аукциона, в т.ч. расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения. **Информация о данных затратах, порядке их возмещения доводится до сведения участников аукциона до его начала при заключительной регистрации под роспись**

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению УП «Санаторий «Приморский» Общественного объединения «Белорусское общество глухих» (продавец) проводит повторный открытый аукцион по продаже объектов недвижимого имущества одним лотом в составе:

здание котельной, общ. пл. 523,2 кв.м (инв. № 600/С-72495) на земельном участке площадью 0,3505 га;

мазутная станция, общ. пл. 218,2 кв.м (инв. № 600/С-139470) на земельном участке площадью 0,4281 га

по адресу: Минская область, Минский район, Папернянский с/с, район д. Семков Городок.

Начальная цена с НДС – 1 626 883 000 бел. руб. (Стоимость снижена на 20%).

Задаток 10% (163 000 000 бел. руб.) перечисляется на р/с № 3012108260016 в ЦУБ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк», БИК 153001369, г. Минск, УНП 690324015 государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 3 (трех) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата за объект производится в течение 10 (десяти) банковских дней со дня проведения аукциона, если иное не предусмотрено договором купли-продажи. Затраты на организацию и проведение аукциона возмещает победитель торгов (покупатель).

Предъявляемые извещения о проведении торгов опубликованы в газете «Звязда» 13.08.2013.

Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.rt.by.

Аукцион состоится 31.10.2013 в 15.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 30.1

Яго вялікасець аркестр

Што трэба, каб аркестр загучаў, каб гукі паўтара дзясятка духавых інструментаў зліліся ў адзіную і прыгожую мелодыю? Каб рытмічна гучаў марш, плаўна струменілі гукі вальса, а факсрот запальваў сапраўднай энергіяй? Каб знакі з нотнага аркуша увабіліся ў гармонію жывой музыкі? Аднак дакладна ведае кіраўнік школьнага ўзорнага духавога аркестра Вячаслаў Куляшоў. Без малага дзесяці гадоў ён выхоўвае музыкантаў — навучэнцаў 2-й сярэдняй быхаўскай школы. Амаль дваццаць хлопчыкаў 3—11 класаў спяшаюцца ў аркестровы пакой школы. Тры школьныя паклённы музыкантаў прайшлі праз гэты калектыў.

— Гарантыя поспеху — гэта рэпетыцыі, ігра на інструменце, заняткі па ноты. Некалькі разоў на тыдзень, месяцамі, год за годам, — кажа Вячаслаў Уладзіміравіч. — Часам хапае пару тыдняў, каб хлопчык заняў сваё месца ў аркестры, а часам падрыхтоўка музыканта-духавага цягнецца месяцамі. Галоўнае — нацягнуць у падлетка музыкальнага слыху і жадання. Мая задача як кіраўніка — натхніць будучага аркестранта і раскрыць у ім талент.

Узорны дзіцячы аркестр — гэта гонар не толькі школы, але і ўсяго горада і нават Быхаўскага раёна. Нягледзячы на тое, што мастацкае, у тым ліку і музыкальнае, выхаванне тут пастаўлена на вельмі высокі ўзровень (ёсць выдатная школа мастацтваў). Дзясяцігоддзям выканальніцкага майстэрства і напраўцаваць багаты рэпертуар можа далёка не кожны музычны калектыў, тым больш дзіцячы. А ў Вячаслава Куляшова кожны інструмент — гэта голас адоранай і закаханай у музыку асобы. Ад Куляшова яначу:

«Вельмі ўдзячны стваральніку нашага калектыву — Уладзіміру Зелянюку. У 2000 годзе ён — музыкант ваеннага аркестра — прыйшоў у школу, каб дапамагчы падлетку да мастацтва і свету прыгожага. Пры ім калектыў атрымаў званне ўзорнага. Цяпер Уладзімір Фядотавіч дапамагае мне, а ў аркестры ён у ролі галоўнага рытміста — барабаншчыка».

У аркестры пяць альтуў, барытон, дзве трубы, два саксафоны, два басы — тубы, ударныя інструменты — даволі добрая інструментальная база. Ён гатовы выступіць перад любой публікай. І выступае — на канцэртах, гарадскіх пляцоўках, урочышчах, удзельнічае ў святах, парадах і на конкурсах.

І вось хваляючы момант. Музыканты прыкладваюць мунштукі да вуснаў, нерухомаюць. Цішыня. У імгненне птушкамі ўзлятаюць рукі кіраўніка-дырыжора — і гучыць музыка. Гучыць аркестр.

Анатоль КЛЯШЧУК. Фота аўтара.

— Узорны дзіцячы аркестр — гэта гонар не толькі школы, але і ўсяго горада і нават Быхаўскага раёна. Нягледзячы на тое, што мастацкае, у тым ліку і музыкальнае, выхаванне тут пастаўлена на вельмі высокі ўзровень (ёсць выдатная школа мастацтваў). Дзясяцігоддзям выканальніцкага майстэрства і напраўцаваць багаты рэпертуар можа далёка не кожны музычны калектыў, тым больш дзіцячы. А ў Вячаслава Куляшова кожны інструмент — гэта голас адоранай і закаханай у музыку асобы. Ад Куляшова яначу:

«Вельмі ўдзячны стваральніку нашага калектыву — Уладзіміру Зелянюку. У 2000 годзе ён — музыкант ваеннага аркестра — прыйшоў у школу, каб дапамагчы падлетку да мастацтва і свету прыгожага. Пры ім калектыў атрымаў званне ўзорнага. Цяпер Уладзімір Фядотавіч дапамагае мне, а ў аркестры ён у ролі галоўнага рытміста — барабаншчыка».

У аркестры пяць альтуў, барытон, дзве трубы, два саксафоны, два басы — тубы, ударныя інструменты — даволі добрая інструментальная база. Ён гатовы выступіць перад любой публікай. І выступае — на канцэртах, гарадскіх пляцоўках, урочышчах, удзельнічае ў святах, парадах і на конкурсах.

Анатоль КЛЯШЧУК. Фота аўтара.

1990 год — адбылося ўз'яднанне Германіі — галоўная падзея еўрапейскай пасляваеннай гісторыі. У гэты дзень у Берліне быў спущаны сцяг ГДР, і была сацыялістычная дзяржава на нямецкай зямлі перастала існаваць. Аб'яднанне краіны, штучна падзеленай пасля Другой сусветнай вайны краінамі-пераможцамі, было непазбежным. Яшчэ задоўга да гэтага многія ўсходнія немцы, не чакаючы, пакулі палітыкі дамовацца, пачалі пракладаць сабе дарогу на Запад самастойна. Уцёкі сталі асабліва масавымі, калі Венгрыя прыняла са сваіх межаў з Аўстрыяй загароды з жалючага дроту. 9 лістапада 1989 года не без садзейнічання Гарбачова перастала існаваць Берлінская сцяна, якая 28 гадоў служыла сімвалам раз'яднання Германіі. Пасля гэтага да палітычнага аб'яднання дзвюх краін засталася лічаныя месяцы. 18 мая 1990 года ў Боне быў падпісаны Дзяржаўны дагавор паміж ФРГ і ГДР аб стварэнні эканамічнага, валютнага і сацыяльнага саюза, 1 ліпеня дагавор уступіў у сілу. А ўжо ў жніўні Народная палата ГДР прыняла рашэнне аб уступленні ў склад ФРГ усе тэрыторыі ГДР у склад ФРГ. Ва Усходнім Берліне быў падпісаны герман-германскі дагавор аб аб'яднанні краіны. Нарэшце 3 кастрычніка аб'яднанне Германіі было завершана.

1906 год — на Міжнародным кангрэсе па радыёэлеграфнай сетцы ў Берліне міжнародным тэлеграфным сігналам будзе быў рэкамендаваны пазыўны SOS у азбучы Морзе. Многія памылкова думалі, што сігнал SOS складаецца з першых літар фразы «Save our souls» («Ратуйце нашы душы»), але гэта не так. Насамрэч сігнал SOS выбары з чыста тэхнічных меркаванняў. Справа ў тым, што ён вельмі просты і зручны, па кодзе Морзе на ўсіх мовах такі сігнал выглядае аднолькава: тры кропкі — тры працяжнікі — тры кропкі. Да гэтых рэкамендацый прыслухаліся, праўда, не адразу: у 1912 годзе радзіст «Тытанік», які цягнуў крушэнне пасля сутыкнення з айсбергам, перадаваў зусім іншыя сігналы. Толькі пасля гэтай катастрофы пасажырскага лайнера SOS атрымаў сусветнае прызнанне.

1938 год — 75 гадоў таму нарадзіўся Алег Георгіевіч Пратаголаў, беларускі вучоны ў галіне тэхнічнай кібернетыкі і інфармацыйнага тэхналогіі, кандыдат тэхнічных навук. Аўтар навукова-практычных работ па картаграфічных сістэмах, метадах, сродках іх стварэння і кантролю. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР (1985).

Было сказана

Уладзімір КАРАТКЕВІЧ, пісьменнік, паэт, публіцыст, кінасцэнарыст:

«Простыя такія вялікія — дай мне быць простым. Дай быць чалавекам сярод людзей!»

ПАДЗЕЯ НА УСЁ ЖЫЦЦЕ
Ад шчырага сэрца віншаванне старшых камбайнераў нашага ААТ **Аляксандра Мікалаевіча ЮШЧУКА** і **Вадзіма Сяргеевіча ЗДЫШЧУКА** — удзельнікаў рэспубліканскіх «Дажынак-2013» — з узнагароджаннем і ганаровым дыпламам і легкавымі аўтамабілямі. Жадаем нашым шаюнічым землякам здзяйснення самых заветных мар, новых працоўных перамог і шчаслівых падарожжаў на сваіх аўтамабілях па роднай беларускай зямлі.
Ад імя адміністрацыі і прафкама ААТ «Камароўка» **Пётр Уладзіміравіч МАКІДОН**, вядучы спецыяліст па ідэалагічнай рабоце.
УНП 200224455

Дарагая дачушка, шануюна суседка, **Алена Вячаслава НОВІК**, у юбілейны дзень народзінаў прымі нашы сардэчныя віншаванні і пажаданні добрага здароўя, паспяховага працы і ўсяго самага добрага. Твая матуля і **Галіна Рыгораўна**.

Крынічка

Вядучая рубрыкі **Ірына ТАМКОВІЧ**, тэл. 287 18 27. № 30 (488)

Лепшы тэрмін для пасадкі плодовых дрэў — вясна, бо іх каранёвая сістэма слабая. Падчас выкопвання яна губляе асноўную масу дробных каранёў, якія усмоктаюць, і таму не можа забяспечыць надземную частку расліны вадой удосталь. А выпарэнне з паверхні галін, пакуль тэмпература дадатная, ідзе вельмі актыўна. Узімку ў дадатак да гэтага сцюдзёныя вятры моцна ўсушваюць маладыя далікатныя расліны. Таму саджанцы дрэў лепш захоўваць да вясны ў сховішчах ці на прыкопачным участку. Хоць, як вядома, няма правіл без выключэнняў. Калі з пасадкай не затрымаліся і да маразоў яшчэ далёка, а вясень цёплая, пасадкавыя расліны паспяваюць укарэніцца на новым месцы, выдатна перазімуюць і рана ўвесну пачынуць сваю першую вегетацыю ў вашым садзе.

Рыхтаваць жа пасадкавыя ямы лепш з восені. У адпаведнасці з планам пазначце калкамі месца пасадкі раслін. Рабіце гэта па шнур, каб і хораша было, і зручна. Самы просты спосаб пасадкі — у пасадчаную яму, памер якой для яблыні такі: глыбіня 60 см, шырыня да 1 м. Зямлю ўрадлівага верхняга слоя складзіце з аднаго боку ямы, а ніжняга — з другога. Можна наогул зямлю знізу не выкарыстоўваць, калі знойдзеце ёй замену. Будзеце капаць яму — не забывайцеся выбіраць карані шматгадовага пустазелля. Пасадчаную яму запраўце. Арганічныя ўгнаенні ва ўсіх выпадках не будуць лішнімі. Пад кожнае дрэва яблыні ўніясце 30-40 кг перагною, спелага кампосту ці 5-6 шклянак драўнянага попелу. З мінеральнымі ўгнаеннямі будзеце асцярожныя. Азотныя наогул пры пасадцы не ўносьце. Суперфасфату і сернакіслата калію можаце даць па паўтары шклянкі. Адна мінеральныя ўгнаенні без арганічных будуць малаэфектыўнымі, а калі іх акажацца шмат, то яны будуць прыгнятца рост каранёў. Вынітую зямлю змяшайце з ўгнаеннямі і ссыпце назад у яму: уніз — верхні, а зверху — ніжні слой. Засыпце вышэй за ўзровень глебы на 10 см. Не трамбуйце і не ўшчыльняйце. Хай асяданне ідзе натуральна.

Пасадкавыя ямы мэтазгодна капаць для адзінак раслін ці калі адлегласці паміж суседнімі дрэвамі досыць вялікія (больш за 3 м). Пры загущаным размяшчэнні раслін выкапайце ўздоўж усёго шэрагу суцэльную траншэю — караням будзе больш прасторы. Глыбіня траншэі, шырыня і парадак вымання і загрузкі зямлі — як і пры выкопванні ямы.

Вырашылі пасадзіць яблыні ўвосень — пачынайце ў перыяд, калі ў іх вышлее драўніна. Закапваюць пасадку на пазней, чым за 25-30 дзён да ўстойлівых замаразкаў на глебе.

Перад пасадкай уважліва агледзьце расліны. Вявядзе, у якіх засталося моцна падсохлы і пашкодзіліся карані — абрэжце іх да здаровых тканак. Зауважлівыя нарасці каранёвага раку на асобных каранях — выдаліце іх. Калі нарастаў шмат ці яны размешчаны на каранёвай шыцы, расліны для пасадкі не падыходзяць. Дробныя карані, якія абрастаюць, у якіх бы стане яны ні былі, не чапаіце. Калі расліны ці толькі карані здаюцца падсохлымі, апсусіце іх у ёмістасць з вадой на суткі-два. Стане пасля гэтага кара пругкай, глянцаватай — усё ў парадку, застаецца зморшчанай — дрэва для пасадкі не падыходзіць.

Пры пасадцы не пакідаць адкрытыя карані на сонцы і вятры нават на некалькі хвілін. Можна памачыць іх у гліняную ці земляную калатушу (так завуць смятаналападобную сумесь гліны, зямлі і вады), але можаце і не рабіць гэтага. Ні вялікай карысці, ні шкоды ад такой аперацыі не будзе. Але калі ўжо памачылі, тры ж высаджайце, інакш гліна хутка падсохне і ўжо не абараняць карані будзе, а выцягваць вадку з іх.

Пасля таго, як глеба ў пасадкавых ямах ці ў траншэях асядзе, можаце прыступаць да пасадкі раслін. У вызначаныя для пасадкі месца выкопвайце толькі такія ямы, у якіх можна вольна змясціць карані. Ссунуўшыся на 10-12 см ад шнура, нацягнутага праз цэнтры пасадкавых ям ці ўздоўж траншэі, убіце паблізу ад месцаў пасадкі калы. Даўжыня калы каля 1,5 м. Над паверхняй глебы павінна быць 0,6-0,7 м. Да калы потым падвяжце маладую яблыню. Саджайце расліны лепш удавіч. Адзін будзе накідаваць зямлю на карані і

НА ПАСАДКУ!

час ад часу ўшчыльняць яе, другі — трымаць саджанец, сачыць, каб ён не адхіляўся ад вертыкалі, і па меры засыпання ямы трохі патрэсваць яго. Пастаўце саджанец на ўзгорачак каля калы. Каранёвая шыйка (не блытайце яе з месцам прышчэпкі) спачатку павінна быць крыху ніжэй за ўзровень глебы. Потым, трохі патрэсваючы расліну і падцягваючы яе ўгару, што неабходна для запаўнення пустот паміж каранямі, падніміцеся да патрэбнага ўзроўню. Пры ўшчыльненні зямлі стаўце ступню нагі па радыусе ад стволіка да перыферыі ямы. Скончыўшы засыпаць яму, яшчэ раз ушчыльняць глебу і насыпце ўзгорачак ля самага штамба. Пастаўце рыдлёўку рабом на радыусе ад стволіка да краю ямы. Перасоўваючыся вакол дрэва, адграбце глебу да перыферыі. Атрымаецца зручная прыгожая лунка, абмежаваная даволі высокім роўным валакам. Цяпер яшчэ раз правярце, ці правільна пасаджана дрэва. Каранёвая шыйка павінна быць на 5-7 см вышэй за ўзровень глебы. Калі глеба асядзе і ўшчыльняцца, каранёвая шыйка апынецца акраш на належным узроўні.

Уліце ў кожную лунку па 1,5-2 вядры вадкі, але не адразу — дайце час, каб уварбалася. Паліванне неабходнае для паліпшэння кантакту каранёў з глебай, таму палівайце нават у дождж. Калі дзесяць пры паліванні агаляліся карані, падсыпце зямлі. Потым замульчуйце лунку торфам, кампостам ці хоць бы сухой глебай з міхрадрэзай. Падвяжыце дрэва да калы. Вяжыце васьмімеркай — не туга, але так, каб дрэва трымалася.

Як захаваць моркву ўзімку?

Перад уборкай морквы градку ў сухое надвор'е ўвечары паліваюць чыстай вадой з разліку 4-5 л на 1 м². Раніцай віламі выкопваюць караняплоды. Не абсушваючы на сонцы, адразу заносіць іх пад навес, пасля чаго акунаюць кожную моркву ў наступны раствор: на 1 л вадкі 1 шклянка часнаку, прапушчанага праз мясарубку.

Затым абразаюць бацінне па глыбцы, хвілін 10-15 караняплоды павінны абветрацца, затым іх закладваюць на захоўванне ў скрыню. Караняплоды не павінны дакранацца адзін аднаго, таму кожны рад пераспаюць свежым, сярэднім вільготнасці пяском. Калі ён сухі, то на 1 вядро сухога пяску дадаюць 2 л вадкі.

Пры такой уборцы і апрацоўцы раствораў часнаку морква падчас захоўвання будзе сакавітай, салодкай, яе не пашкодзіць гніль. Моркву, перасыпаную пяском, драўняным пілавіннем ці дробнымі палюшкамі, можна таксама захоўваць у поліэтыленавых мяшках.

Здараецца, што морква, захоўваючы свой свежы выгляд, на смак гаркавата. Гэтыя непрыемныя смакавыя якасці з'яўляюцца з-за таго, што падчас росту верхавіны караняплодаў агулілі і на святле пазеленелі. У гэтым выпадку ў іх утвараецца алкалоід саланін, які пры захоўванні паступова пранікае ў моркву і робіць яе горкай. Восць чаму падчас фарміравання караняплодаў неабходна праводзіць рыхленне з акупваннем, каб галоўкі былі засыпаны зямлёй. Але калі агароднікі гэтага не зрабілі і галоўкі пазеленелі, іх лепш зразаць.

«Што за дзіва — лісця карагод!» Кастрычніцкі вернісаж.

Па гарызанталі: 1. Адна са стараславянскіх назваў кастрычніка. 3. «Дажытлівае ...» («Кастрычніцкая слота»). («Кастрычнік». Ю.Лінуноў). 8. Прышчэпа ... — усюха дуброва (прык.). 10. «Гэта атрутны стары мухамор». Пойдзе. Ад руці хмялье ... («Грыбы». А.Вялюгін). 12. У адзёні не пльвец, а ў кажуху не ... (прык.). 13. Пярэдня частка чаго-небудзь. 14. Увосень і грач ... (прык.). 15. Музычны часопіс. 17. Той, хто ходзіць пехатою. 21. «Што за дзіва — лісця ...!» («Колькі жа навокал прыгажосці!». Т. Дзям'янава). 23. «Зноў рыжыкі ... засялілі!» Імжоу дзень над Віліяй раскіс!». («Салёныя рыжыкі». М.Матчліц). 24. «Спелы яблычны ...!» («Светлы кастрычнік!» прэстыжцы чыстай крынічнай»). («Родная мова». П.Панчанка).

Па вертыкалі: 1. Вясюно ..., увосень сучок (прык.). 2. Плады, якія апалі ад ветру. 4. Духмяны плод паўднёвага дрэва. 5. Старажытнаеігепціцкі бог Сонца. 6. «Родная матуля жыта зажынала». («Жыта зажынала, у ... радочкі клала»). З вальчобнай песні. 7. «Я маляю, як ...» («Панянецца увосень»). («Кастрычніцкі смутак»). («Я маляю паветра»). Т. Светашова). 9. «Палае зоркае ...» («Гараць асеннія кусты»). («Халад». А.Глобус). 11. «Не іскрыцца ...» («Не цвіце трава чабор»). («Адцвітанне». Я.Купала). 14. Бог вінаробства, якога старажытныя грэкі ўшаноўвалі ў кастрычніку. 16. «І маладзіцы даброўць!» («У беларускую ...»). («У беларускую вясень»). М.Танк). 18. У кастрычніку ... з дрэвамі, і мжыж з лапцямі (прык.). 19. «У расстанні прыгадаем!» («Лістапада зорны ...» («Смуна лісця!» «Ападае», «Што губляе каландар»). («Зорны дар». Ул.Мазго). 20. «Агапела ...». Знята! («Зажына з яго даўно»). («Сымон-музыка». Я.Колас). 22. Слізгання 203, якая перасталі круціцца.

СЁННЯ

Месяц
Маладзік 5 кастрычніка.
Месяц у сур'і Дэвы.

Сонца	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск	7.15	18.41	11.26
Віцебск	7.06	18.30	11.24
Магілёў	7.05	18.31	11.26
Гомель	7.01	18.29	11.28
Гродна	7.30	18.56	11.26
Брэст	7.30	18.58	11.28

ЗАЎТРА

Геамагнітная ўзрушэнні

22 гадз.	01 гадз.
19 гадз.	04 гадз.
16 гадз.	07 гадз.
13 гадз.	10 гадз.

Абазначэнні:
 ■ — няма прыкметных геамагнітных узрушэнняў
 ■ — невялікія геамагнітныя узрушэнні
 ■ — слабая геамагнітная буря

ВІЦЕБСК 760мм рт.ст. +3...+5°C +9...+11°C	ГРОДНА 764мм рт.ст. 0...+2°C +8...+10°C	МІНСК 753мм рт.ст. -1...+1°C +7...+9°C	МАГІЛЕЎ 756мм рт.ст. 0...+2°C +7...+9°C
БРЭСТ 762мм рт.ст. +2...+4°C +9...+11°C	ГОМЕЛЬ 758мм рт.ст. +1...+3°C +6...+8°C		

...у суседзях

ВАРШАВА +8...+10°C	КІЕЎ +6...+8°C	РЫГА +9...+10°C
ВІЛЬНЮС +8...+10°C	МАСКВА +6...+8°C	С.ПЕЦЯРБУРГ +9...+11°C

УСМІХНЕМСЯ

Бацька пашкадаваў аб тым, што аддаў сына на бокс: з 10 прасьбаў прыбрацца ў апошні боксавы накутанак тры 2 парахэнных і 2 нічы.

— Учора працнлася, а цябе няма. Дзе ты быў, дарогі?
— А дзе ты працнлася, дарагая?

Самае эфектыўнае лячэнне зёлкамі — крапівой па пятай кропцы.

— Сустрэнемся сёння?
— Я з задавальненнем бы, але там такі холад. Давай вясной?

Калі вы не ведаеце, што купіць дзяўчыне, скажыце ёй, быццам ужо купілі падарунак і прапануйце адгадаць, які. Яна пералічыць тое, што хоча.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Галоўны рэдактар **КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч**.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н.КАРПЕНКА (намеснік галоўнага рэдактара), В.КЛЮЧНІК (намеснік галоўнага рэдактара), А.КЛЯШЧУК, Л.ЛАХМАНЕНКА, С.ПРОТАС (першы намеснік дырэктара-галоўнага рэдактара), Н.РАСОЛЬКА, С.РАСОЛЬКА, А.СЛАПЕЎСКИ (намеснік галоўнага рэдактара), В.ЦЕЛЯШУК, Л.ЦІМОШЫК.

НАШ АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмны — 287 19 19 (тэл./факс); адрэдакцыі: пісьмаў — 287 18 64, падпіскі і распаўсюджвання — 287 18 38, 287 17 21, сакратарыята — 287 05 82, адказны за выпуск дадатка: «Чырвоная змена» — 282 44 12; «Мясцовае самакіраванне» — 292 44 12, уласных карэспандэраў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 40 91 92, Магілёве: 32 74 31; бухгалтэраў: 287 18 81.

<http://www.zviazda.by>; ПРЫЁМ тэл./факс: 287 17 79, РЭКЛАМЫ e-mail: reklama@zviazda.minsk.by

(для зваротаў): zvarot@zviazda.minsk.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў, іх меркаванні не з'яўляюцца меркаваннямі рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрэсаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета адрэдакцыяна ў Рэспубліканскім унітарным прапрамысловым «Вывадацтва «Беларускі Дом друку», ЛД № 02330/0494179 ад 03.04.2009.

220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 250 разоў на год.

Тыраж 23.077. Індэкс 63850. Зак. № 4316.

М	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
П	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Нумар падпісаны ў 19.30
2 кастрычніка 2013 года.